

Hjälp Nepal!

Sidan 5

TORSDAG 7 MAJ. NR 19/2015

Går skriba på svenska i Shanghai

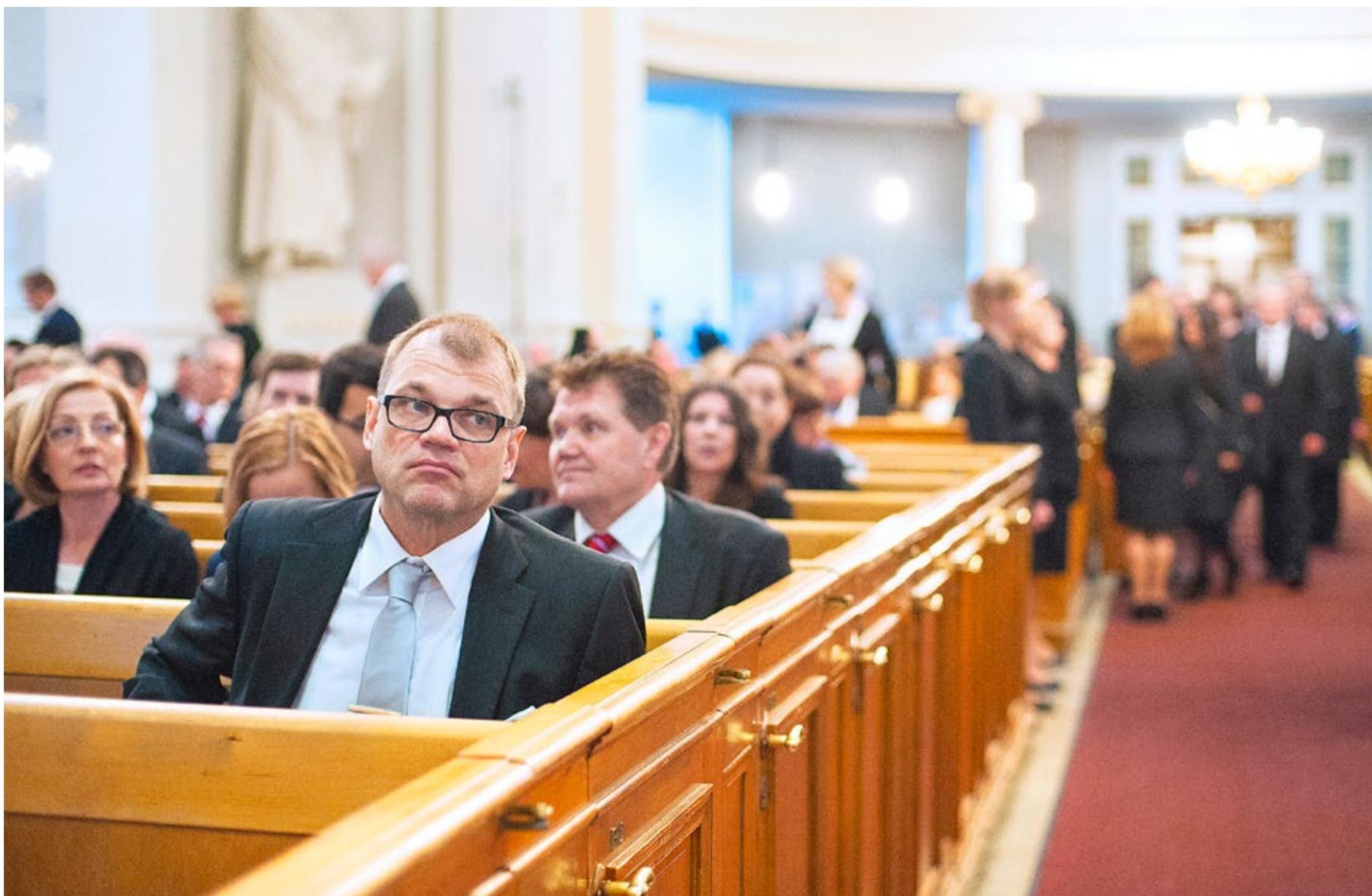
Sidan 8

Ratta in Guds frekvens

Sidan 6

Präst på post i ett gränsland

Sidan 2

I Juha Sipiläs Finland står kyrkan ännu mitt i byn

Kyrkpressens Gallup bland den nya riksdagens folkvalda visar att partitillhörighet ofta har ett samband med synen på kyrkan. **Sidan 4**

Sebbe Staxx lämnade drogerna för Jesus

Sidan 10

Matteus barnkör lockar föräldrarna till kyrkan

Sidan 12

Också i Sverige kan finska vara trons språk

Sidan 20

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Smart hjälp behövs i Nepal

KP JUST NU jobbar tusentals hjälparbetare i Nepal med att försöka få rätsida på en kaotisk situation. Bland dem finns också de kristna kyrkornas och organisationernas experter. Var annanstans skulle de vara i ett läge när andra lider? Många av de stora kyrkliga organisationernas hjälparbete har, liksom i övrig krishjälp, numera organiserats under ett paraply – därför att man med erfarenhet har insett att hjälpinsatser utan koordinering i värsta fall kan göra ont värre.

DEN STÖRSTA utmaningen i hjälparbetet vid stora katastrofer är att det inte finns någon självskrivna part som ska leda helheten. Jordbävningen i Haiti blev på många sätt ett misslyckande för världens hjälpinsatser. Det var kaos på flygfältet – som kontrollerades av den amerikanska militären – och det strulade i kommunikationen mellan militären och FN:s försök att koordinera närmare 900 olika hjälporganisationers insatser. De mest besvikna talar om den första och den andra katastrofen.

Självklart behövs ändå katastrofinsatserna. År 2005 införde FN den så kallade klustermodellen för koordinering av hjälpinsatser på fältet. Modellen ses som ett mellanting mellan hundra procentig kontroll från regeringar, stater och självständigt ad hoc-agerande från hjälporganisationer med sin egen värdegrund. Även om modellen inte är utan sina brister så har den gett goda resultat. Den kan bromsa geopolitiska nationella intressen som eventuellt dyker upp också i humanitärt arbete. I Nepal syns till exempel redan spänningen mellan de stora grannarna Kina och Indien, som tävlar i hjälpinsatser. Det ger den nepalesiska staten extra huvudvärk. Som ett led i rädslan att stöta sig med Kina vägrade man tidigt att ta emot en taiwanesisk hjälpstyrka, så tolkar åtminstone omvärlden beslutet.

KLUSTERMODELLEN kan också hindra att hjälporganisationerna plötsligt konkurrerar sinsemellan – med risk för att infrastrukturen klappar ihop. Inom klustren kommer organisationerna överens om vem som sköter vad, vilka regioner, vilka behov. Om det fungerar som det ska kan det förhindra onödiga överlappningar samtidigt som något annat blir totalt utan omsorg. Arbetet enligt klustermodellen leds av stora FN-relaterade organ, som har resurser att klara trycket att koordinera. Men, det innebär också en rad möten – som kan kännas frustrerande för de hjälparbetare som sitter av dem. I Haiti blev trycket på koordineringen också för stort, till och med för FN. Det flödade in en mängd internationella, nationella och lokala aktörer med varierande resurser och kunskaper, vilket gjorde att det hela brast under trycket av sin egen tyngd. The Guardian höjer därför en bask pekpinne och konstaterar: Nepaleserna behöver varken våra avlagda t-tröjor eller okunniga do-gooders som äter upp deras mat. Det bästa man kan göra just nu är att donera pengar åt någon som vet vad de gör. Alternativen är många

”Nepaleserna behöver varken våra avlagda t-tröjor eller okunniga do-gooders som äter upp deras mat.”

PROFILEN: MARKUS WECKSTRÖM

”Självklart finns det också de som frågar sig vad en präst gör i militären. Svaret är att vi finns där församlingen är!”

Militären ger tid för eftertanke

För många unga män och kvinnor är militären den första kontakten med vuxenlivet. Militärpastor Markus Weckström finns där för att uppmuntra dem att bära sitt ansvar, men också för att lyssna när någon behöver ventilera sina tankar och känslor.

TEXT OCH FOTO: MICHAELA ROSENBACK

– Militären är en ypperlig tid för dem som tjänstgör att reflektera kring var de står i livet. Är det liv de levt hittills det liv de vill ha också i framtiden, är de på rätt väg? Jag finns där för att stöda dem bland annat i de här frågorna.

Markus Weckström är militärpastor vid Nylands brigad. Det är ett jobb som ibland handlar om planeringsarbete framför datorn, ibland om att vara ute i terrängen med beväringarna och utbildarna. Tillsammans med socialkuratorn Jonas Streng kallar de sig för ”brigadens säkerhetsventil”.

– Stiger trycket är det bra att ha någon man kan tala med.

Markus Weckström är född i Helsingfors, men uppvuxen knappt 80 kilometer västerut, i Karis. Efter studenten 1991 flyttade han till Åbo för att studera teologi.

– Ett enkelt svar på frågan varför jag valde teologi skulle vara att jag kommer från en prästsläkt där min farfar, far och farbror också var och är präster. Men på ett djupare och mer personligt plan handlade det nog om att jag under min uppväxt fick se vad Gud kan göra i en människas liv om han får lov. Det ville jag också vara med om.

Under studietiden höll Markus Weckström karriärvägarna öppna.

– Det gjorde jag för att bearbeta kallelsen, så att den skulle bli rotad som min egen. En tid före prästvigningen stod det ändå klart att det är det här jag vill göra.

Efter studierna jobbade han både i Ingå och Helsingfors innan tjänsten i Dragsvik blev ledig.

– Jag minns att jag var nyfiken på just det jobbet redan under min egen tjänstgöring. Vid min edgång stod jag i det bakre ledet med en plåthjälmsomtryckte på huvudet, och tittade på dåvarande militärpastor Hannu Kivijärvi. Då tänkte jag att han nog har ett fint jobb.

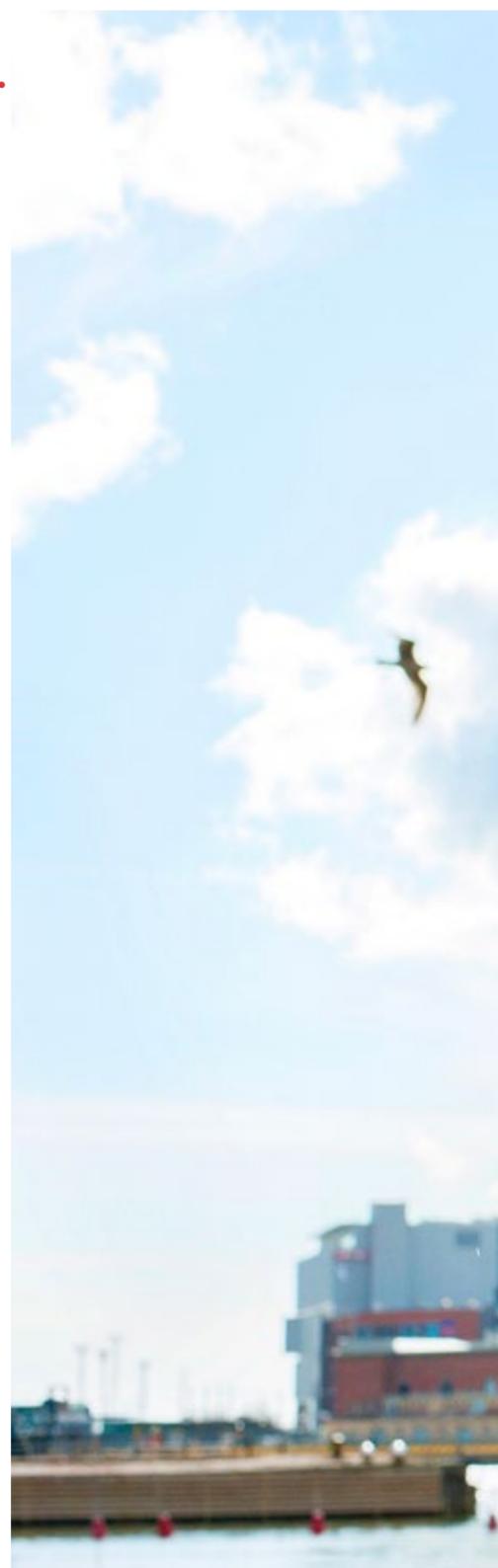
Ett förtroende att förvalta väl

Den första november 2003 satte han sedan för första gången sin fot på brigaden i rollen som militärpastor.

– Det kändes och känns fortfarande bra att vara en del av den organisation som vill sköta försvaret. Att dessutom kunna erbjuda pojkar en möjlighet att tala med någon som hör till stampersonalen, men som ändå inte är i förmanställning är viktigt.

Och visst kommer beväringarna och talar.

– I olika rytm naturligtvis och mera under vissa delar av utbildningen, när det är tyngre. Vi talar om allt vad livet medför, om det händer något speciellt på enheten eller i deras privatliv. Ofta handlar det om hur det är att mitt i allt befinna sig i en helt ny miljö och anpassa sig efter den. Mellan 70 och 80 procent av den manliga befolkningen och cirka 400 kvinnor utför årligen sin värnplikt. Då kan man förstä att det finns en hel del olika samtalsämnen.

I regel är bemötandet och förtroendet från beväringarnas håll positivt.

– Men självklart finns det också de som frågar sig vad en präst gör i militären. Svaret är att vi finns där församlingen är! Även om vi självklart vill betjäna alla oberoende av bakgrund så ligger vårt mandat i det att cirka 90 procent av dem som gör värnplikten hör till kyrkan.

Som militärpräst stöder Weckström både beväringarna och personalen.

– I princip har det funnits en andlig eller kyrklig ledare i alla arméer i alla tider. Våra rötter går tillbaka ända till Gustav Wasas tid.

Krigets rätt och fel

Krig är någonting som väcker många

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer:
e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788

Michaela Rosenback
tfn 040 831 6322

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Danske Bank
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Christa Mickelsson

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämnas in din annons utan extra kostnader via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Radannonser bör inlämnas senast kl.12.00 på torsdag

veckan före. För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Leif Westerling,
tfn 050 329 4444,
fax (09) 278 4138
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumeration@kyrkpressen.fi. Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

moraliska och etiska frågor. Att lära sig skjuta betyder indirekt att lära sig döda och därmed avsluta någonting så heligt som ett liv.

– Min lektion om krigets lagar handlar mycket om när och hur vi ska handla. Och svaret är: i yttersta nödfall. Vi ska inte vilja döda, men vara beredda på att försvara. Det är en del av reflektionen kring vad militären är.

För många unga finns det ett likhets-tecken mellan krig och religion. Därför går en del av Markus Weckströms tid också åt till att bemöta den uppfattningen och efter bästa förmåga förklara hur det ligger till.

– På min första lektion brukar jag säga att jag vet att många av er tycker att religion och krig rimmar väldigt illa i

dag. Vi tänker lätt på ett bombbälte och fanatism. Men det vi gör här är någonting helt annat. Det har ingenting med den saken att göra. Vår uppgift är inte att angripa om vi inte blir angripna, vi ska inte orsaka onödig förstörelse eller död och vi ska inte hämnas. Vi är en försvarsmakt och våra värderingar begränsar vårt sätt att föra krig.

Redan i tonåren hade Weckström en tanke på att åka ut som fredsbevarare. Viljan att hjälpa andra låg bakom beslutet att 2009 åka till Afghanistan. Då tjänstgjorde han i sex månader och har sedan dess hunnit åka en gång till. Från det senare uppdraget kom han hem strax före påsk.

– Fast man inser att man bara är en pytteliten del av ett stort maskineri

UNDER DEN tid som Weckström tjänstgjorde i Afghanistan råkade han själv aldrig ut för någon vägbomb eller något angrepp, men stöttade sina kamrater genom samtal och närvaro de gånger det hände dem.

känns det värdefullt, eftersom jag har fått se att utan den insats som gjorts skulle en stor del av folket sakna det de har i dag inom till exempel sjukvård och skola.

För människor som inte varit på plats kan det vara svårt att förstå hur någon vågar och vill åka iväg som fredsbevarare.

– Allt handlar inte om kris och konflikt. Räddast var jag egentligen innan jag skulle åka för då spelade min fantasi upp alla tänkbara scenarier som kunde hända. Men när jag väl hade landat i tillvaron så var jag på samma sätt alert som när jag kör på en mörk och blöt skogsväg i Finland. Lika ont gör det om man får en älg i famnen som om någon anfaller oss.

MARKUS WECKSTRÖM

MILITÄRPASTOR VID NYLANDS BRIGAD I DRAGSVIK.

DRÖMDE SOM LITEN OM ATT BLI PILOT OCH HAR I VUXEN ÅLDER FÖRVERKLIGAT DEN DRÖMMEN PÅ SIN FRITID.

BOR I SIN FARMORS BARNDOMSHEM I EKENÄS.

Vikström vill krympa kyrkolagen

LAGAR. Biskop Björn Vikström vill minska på riksdagens beslutbörd genom att skära i kyrkolagen.

– I praktiken skulle det innebära att vi – liksom i Sverige – skulle ha en mycket kort kyrkolag om den evangelisk-lutherska kyrkan, och att alla andra kyrkliga bestämmelser skulle ingå i kyrkoordningen, som enbart kyrkomötet

fattar beslut om, säger Vikström till tidningen Kotimaa.

I dag innehåller kyrkolagen bestämmelser om relationen kyrka-stat och om kyrkans organisation. Ändringar i kyrkolagen godkänns av riksdagen på förslag av kyrkomötet. Kyrkoordningen befattar riksdagen sig inte med.

Björn Vikström menar att den ursprungliga tanken

med att dela upp bestämmelser om kyrkan i en kyrkolag och – ordning var att kyrkolagen skulle bli mycket kortfattad. De förhoppning-

BJÖRN VIKSTRÖM efterlyser enklare beslutsprocesser både för kyrka och stat.

FOTO: ARKIVBILD/CHRISTA MICKELSSON

arna infriades inte. I stället har kyrkans beslutsprocess blivit långsam och besvärlig och riksdagen fått onödigt mycket på sitt bord.

– Vi har ett gott exempel på det här då kyrkans nya tjänstemannalagstiftning skulle träda i kraft. Den fick vänta länge på godkännande, och det låg inte i någons intresse, säger Björn Vikström till Kotimaa.

Vikström anser också att de här förändringarna skulle ge kyrkan större självbestämmanderätt. Dessutom hoppas han på att kyrkan kan övergå till att bära upp medlemsavgift i stället för kyrkoskatt.

– I Sverige upp bärs avgiften i samarbete med skattemyndigheterna, säger Vikström.

■ SOFIA TORVALDS

Olika syn på medlemskap i par

RIKSDAGEN. 133 av 200 riksdagsledamöter svarade på Kyrkpressens fråga om de hör till kyrkan eller inte. Största andelen medlemmar finns i Centern och Sfp, minst i Vänsterförbundet.

TEXT OCH FOTO: **CHRISTA MICKELSSON**

Hör du till Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland eller till något annat religiöst samfund? Den frågan, formulerad på både finska och svenska, skickade Kyrkpressens redaktion till alla riksdagsledamöter per e-post och fick svar av 67 procent.

Bland de 133 ledamöter som skickat in sitt svar hör 108 stycken eller 81 procent till evangelisk-lutherska kyrkan, medan några ledamöter hör till andra kristna eller övriga religiösa samfund. Hur svaren fördelats sig i de olika partierna ger en fingervisning om att partitillhörighet kan ha ett samband med synen på kyrka. Det tydligaste exemplet på det här är de svar som kom från Centerns och Vänsterförbundets riksdagsledamöter. Bland de 37 centerpartister som svarade på KP:s fråga hör samtliga till kyrkan, medan bara två av de tio vänsterförbundare som svarade på frågan hör till kyrkan. Centerpoli-

Vänsterförbundet är det parti som historiskt haft den tydligaste ideologin i den här frågan: religionen behövs inte.

Susan Sundback

tikerna svarade flitigast av alla partier, tre fjärdedelar svarade.

Susan Sundback, professor i sociologi, säger att siffrorna motsvarar den bild hon har av partierna.

– Vad gäller Centern handlar det om den lågkyrkliga kulturen som lever starkare på landsbygden. Kyrkan är viktig ur lokalsamhällets synvinkel, den har fortfarande en plats i kommunen eller den gamla socknen.

Har det någon betydelse för kyrkan att många i statsministerpartiet Centern är medlemmar i kyrkan?

– Kyrkans autonomi i förhållande till staten har ökat betydligt under de senaste decennierna. Men i den mån regeringen och statsministern kan påverka de här frågorna så har det en betydelse, säger Sundback.

Hon betonar i Centerns fall kyrkans betydelse för det lokala sammanhanget, i motsats till den mera nationsbärande kyrklighet som hon menar att Samlingspartiet tidigare mera typiskt stått för.

– Samlingspartiet har traditionellt varit för kyrka och fosterland. Det är möjligt att det finns något kvar av det i partiet, men nog är det så att nationalismen försvagats och att partiet hellre vill se sig som representant för ett modernt europeiskt rationellt tänkande. Den äldre fosterländska tanken att

kyrka och nation hör samman har försvagats i takt med utvecklingen i det övriga samhället.

20 av 37 samlingspartister har svarat på Kyrkpressens fråga. 17 av dem hör till kyrkan, två vill inte uppge sin religiösa tillhörighet. En av dem, **Ben Zyskowitz**, hör till Helsingfors judiska församling.

– Det faktum att ganska få samlingspartister, knappt hälften, svarat på Kyrkpressens fråga tyder på att de tycker att religion är en privatsak.

25 av 38 sannfinländare har svarat på Kyrkpressens fråga och svaren är brokiga. Partiordförande **Timo Soini** är katolik, en är pingstvän, en är tjänstledig kaplan från en luthersk församling. Fyra har svarat att de inte tillhör något religiöst samfund, nitton är medlemmar i lutherska kyrkan.

– Man kan spekulera i varför det inte är så många som svarat. Man kan tänka sig att det bland sannfinländarna finns en del som har ett visst motstånd mot kyrkan men kanske inte vill säga det rakt ut. Många av dem kommer från liknande miljöer som centerpartisterna, det vill säga små landsbygds-samhällen där det inte är så trevligt att skylta med sitt motstånd. Å andra sidan finns det ledamöter som vet varifrån de får sina röster och är så pass radikala att de lockar en viss typ av människor och därmed gärna går ut med att

de inte tillhör kyrkan, säger Sundback.

Vänstern har tydlig ideologi

Bland kristdemokraternas ledamöter är två av fem medlemmar i andra kristna samfund än evangelisk-lutherska kyrkan, vilket innebär att de hör till de partier vars ledamöter de facto procentuellt hör minst till kyrkan.

– Bland kristdemokraterna finns det man kan kalla religiös protest. **Sari Es-sayah** hör till pingstkyrkan och **Antero Laukkanen** är pastor i den självständiga lokalförsamlingen Majakka.

Susan Sundback hade förväntat sig att fler av De grönas ombud inte skulle tillhöra kyrkan – bland tio riksdagsmän som svarat hör sex till kyrkan. Det som motsvarar hennes förväntningar är däremot Vänsterförbundets svar. Bara två av dem som svarat är medlem i kyrkan, en av dem förvisso förtroendevald i sin församling.

– Det intressanta här är att de är så säkra i sin övertygelse att de inte heller tvekar att uppge den. Vänsterförbundet är det parti som historiskt haft den tydligaste ideologin i den här frågan: religionen behövs inte. Tydligt spelar det här ännu en viktig roll inom partiet.

Vad gäller Socialdemokraterna hade Sundback förväntat sig att något fler skulle uppge att de inte tillhör kyrkan. 19 av 34 ledamöter har svarat och två av

FÖRSAMLING PROJEKT

Cyklar för tillit

Den finska församlingen i Berghäll, Helsingfors, erbjuder olåsta cyklar som alla får använda sig av alldeles gratis. I samband med församlingens cykelprojekt har gamla, trasiga cyklar piffats upp, reparerats, målats om och fått ett nytt liv.

– Nej, vi har inte grundat en cykelreparationsverkstad, vi försöker i stället fokusera på något så märkvärdigt som tillit. Våra cyklar ska inte sända signaler av rädsla och misstankar, utan av tillit, säger pastor **Marjaana Toiviainen** till webbtidningen Kirkonkellari.

FOTO: STOCK XCHNG

KYRKOMÖTET ÅBO

Kyrkpressen rapporterar på webben

Kyrkomötet eller ”kyrkans riksdag” sammanträder hela den här veckan i Åbo. Bland de många frågor som diskuteras under vårses-

sionen finns psalmbokstillägget, behörighetskraven för prästassessorer, det nya diakonatet och fyra ombudsinitiativ om kyrkans centralförvaltning, kyrkans servicecentral, den nya äktenskapslagen och kyrkans plats i mässan.

Tanken är att alla ären-

den ska vara avklarade senast fredagen den 8 maj, men om tiden blir knapp kan lördagen införas som tilläggsdag.

Följ med Kyrkpressens rapportering på www.kyrkpressen.fi och i papperstidningen nästa vecka.

DEN AVGÅENDE regeringen fyllde de främre bänkarna i Domkyrkan under riksmötets ekumeniska öppningsgudstjänst.

Nätverk aktiva i Nepal

HJÄLPINSATSER. Jordbävningen under Himalaya har aktiverat en rad nätverk. En del tas i bruk nu, många har funnits där hela tiden. I slutändan är de alla beroende av vår donationsvilja.

TEXT: MAY WIKSTRÖM
FOTO: HEIKKI TAKKO

På måndagen efter det förödande jordskalvet i Nepal öppnades Rädda Barnens lokalt utplacerade små förråd med krisförnödenheter. De har funnits där hela tiden, ifall att.

– Tyvärr är det ju så att de länder Rädda Barnen jobbar i är väldigt utsatta för naturkatastrofer. Därför har vi som praxis att ha lokala lager för sådant som behövs i vilken situation som helst och som kan tas i bruk genast, säger Rädda Barnens informatör **Max Holm**.

De nepalesiska lagren är nu tömda och som bäst flygs mera material in från motsvarande lager i Filippinerna. Det i sin tur kräver jobb att fylla dem – ifall nästa kris slår till där.

– Rädda Barnen har funnits i Nepal sedan 1976. Rädda Barnen i Finland har satsat på barnskyddstjänster och katastrofförebyggande arbete och utbildning av lokala insatsgrupper, säger Holm.

Det finns ett tvärnationellt landskontor i Kathmandu som koordinerar arbetet, men inga lokala finländska medarbetare. Nu prövas det arbete som har gjorts på förhand, i form av beredskapsplaner i skolor och på regional nivå, med organisationens

fokus på barnens situation. I det här skedet sätts det långsiktiga jobbet med projekten åt sidan för krisarbetet.

– Nästan alla projekt vi har i Nepal ligger i jordbävningssområdena, säger Holm.

Insatser på plats kräver kunskap

På plats är däremot Finska Missions-sällskapets medarbetare. För tillfället har organisationen kvar fem medarbetare som direkt kopplas in i humanitära operationer. De talar alla nepali och har breda nätverk och stor kulturell kännedom. Bland dem finns **Ben och Maria Westerling**, som stöds av flera församlingar i Borgå stift. De är rutinerade medarbetare, som har närmare femton års erfarenhet av landet. De kopplas in i det nätverk av lokala organisationer som nu koordinerar sitt krisarbete i Katmandu.

Däremot har sällskapet evakuerat alla som inte har direkt med humanitära operationer att göra.

– Det är en stor fördel att kunna språket och kultursammanhanget. Men när det gäller Finska Missions-sällskapet är det inte heller oviktigt att nämna att vi talar om en världsdal där religionen påverkar en stor del av människors världsbild. Det att vi har medarbetare som är bekanta med den dimensionen är viktigt, inte minst i återuppbyggnadsarbetet, säger biträdande verksamhetsledare **Rolf Steffansson**.

Kaotiskt skede i början

Både Max Holm och Rolf Steffansson nämner det stora kaos som råder i början av en katastrof.

– Man kämpar länge med att få en

lägesbild. Till en början talades det om 1 500 döda i Nepal, nu räknar man med upp emot tio tusen dödsoffer, säger Steffansson.

I kaoset är koordineringen av hjälp från olika aktörer en stor utmaning. – Det här var något som de kyrkliga organisationerna drog lärdom av efter tsunamin år 2004.

Efter den bildades paraplyorganisationen ACT Alliance, i tätt samarbete med Lutherska världsförbundet och Kyrkornas Världsråd. Alliansen samlar över 140 kyrkor och organisationer från alla världsdal och koordinerar kris- och utvecklingshjälp. Kyrkans Utlandshjälp är Finlands medlem i alliansen, medan Finska Missions-sällskapet har observatörsstatus. I Kathmandu ingår två av missionärerna i den lokala ACT-kommittén.

Maria Westerling rapporterar att situationen är mycket svår i bergsbyarna utanför huvudstaden. Det har regnat, vilket betyder att folk har vatten. Men de saknar mat och skydd. I Sindhupalchowk län är förstörelsen total, 90 procent av husen är obebodliga. Folk gräver bland ruinerna för att hitta sina ägodelar.

– Hjälpdistributionen är i gång. För att klara regntiden behövs 50 000 tält enbart i det här länet, säger Westerling.

Vill du hjälpa? Bland annat dessa har pågående katastroffinsamlingar för Nepal:

- Finska Missions-sällskapet
- Kyrkans Utlandshjälp
- Plan
- Rädda Barnen
- Röda Korset

”Man kämpar länge med att få en lägesbild.”
Rolf Steffansson

BYAR TOTALFÖRSTÖRDA. ACT Alliance delade i förstamajhelgen ut filtar, ris och nudlar till de hårt drabbade byarna öster om Kathmandu. Maria Westerling (mitten) deltog i arbetet.

tierna

dem hör inte till kyrkan. En hör både till lutherska kyrkan och pingstkyrkan.

– När socialdemokraterna måste profilera sig mot vänsterförbundet på det radikala 60-talet kom inställningen till kyrkan att i viss mån bli en symbol för hur långt till vänster man gick. Kyrkokritiken har aldrig varit särskilt stark inom partiet.

Sju av nio ledamöter i Svenska folkpartier har svarat på Kyrkpressens fråga, samtliga meddelar att de tillhör lutherska kyrkan. Också Ålands riksdagsledamot tillhör kyrkan.

– I Sfp:s fall finns etniciteten, eller svenskheten, med som en aspekt. Det att kyrkan upprätthåller ett svenskt stift manifesterar språkets hemorärrätt i Finland starkare än många andra finlandssvenska institutioner. Det beror delvis på att kyrkliga traditioner har en språklig form som förmedlar både historia, sakrala traditioner och estetik.

Sundback säger att det är möjligt att kyrkan bättre än alla andra finlandssvenska sammanhang kan upprätthålla en ren och varierad svenska.

– Och för många finlandssvenskar är det i dag en medveten identitetsmarkering att tillhöra en församling i det svenska stiftet.

En fullständig lista på vilka ledamöter som svarat och vad de svarat hittar du på www.kyrkpressen.fi.

BERNY'S
CAFÉ & RESTAURANT

Researrangörer, föreningar och företag
Kvarkens världsnaturary är värt ett besök!

Vi står till tjänst med kryssningar för grupper
upp till 50 personer inom världsarvsområdet.
Kaffe, lunch eller middag i vår restaurang vid Replotbron.
Välkomna!

Närmare information och bokningar:
info@berny.fi Tel. 06 352 1200

Kvalitet nära dig

HAGA

LANDET

Sedan 1945

Öppet
må-fre 8-19
lör-sö 9-18

NU BLOMMAR DET IGEN!
FÄRGGRANNA SOMMARBLOMMOR,
GRÖNSAKS- OCH KRYDDPLANTOR
SAMT INHEMSKA PERENNER
DIREKT FRÅN TRÄDGÅRDEN.

VÄLKOMMEN!

Hagalandet 5 10230 Ingå 09-2216644 www.hagalandet.fi

LILJENDALISSA VILJELTYJÄ
LÄHIRUOKAHERNEITÄ
NÄRMATSÄRTER ODLADE
I LILJENDAL

Y. Johansson

Lära känna igen Gud

I den sista texten om bönen Fader vår jämför Patrik Hagman Guds rike med att försöka ratta in rätt signal i en gammal radio. Det går att öva sig i att hitta gudsríkessignalen.

DEL 7

”Ty riket är ditt, och makten, och härligheten, i evighet, Amen”

Att leva som kristen är ett alternativ både till att försöka tvinga världen till underkastelse, och att resignera för att saker är som de är. Det handlar om att göra sitt liv till bön.

Jesus ger oss alltså i bönen Fader vår en kortformel över hur ett liv i hans fotspår ser ut. Kärnan i hans undervisning är att Guds rike är här om vi vill det. Det här ska inte missförstås – Guds rike går inte att upprätta på jorden som en stabil verklighet. Snarare är det med Guds rike som med en gammal radio. Då och då får man in en stark signal, och med övning blir det lättare att hitta rätt vinkel på antennen och exakt den rätta frekvensen blir lättare att ratta in. Men signalen finns där hela tiden, det är bara vi ”mottagare” som ibland inte riktigt fungerar så bra alla gånger.

Värdefulla, förlåtna

Så hur ser Guds rike ut? Hur vet vi när vi fått in den rätta signalen?

I Guds rike sker Guds vilja här på jorden, precis som i himlen. Vi närmar oss Guds rike när vi inte låter det onda som drabbar oss göra oss bittra och själviska, utan delar smärtan med varandra och tillsammans försöker hitta vägar vidare.

I Guds rike tar vi emot det vi får – mat, pengar – som gåvor, snarare än som något vi förtjänar för att vi är så duktiga. Guds rike är alltså ett sätt att leva där vårt värde inte ligger i att vi presterar, utan i att Gud har valt att älska oss. Det frigör oss till att göra det som verkligen är viktigt, i stället för sådant

Vad är kristen tro bra för? På vilket sätt är ett kristet liv annorlunda än ett icke-kristet? Varför är Jesus viktig? Hur syns tro på Gud till vardags?

Söndagsskola för vuxna söker svar genom att ta avstamp i bönen Fader vår. Den är en introduktion i kristen tro som börjar från ett lite ovanligt håll, nämligen i livet här och nu. Patrik Hagman säger att han riktar sig till alla vuxna som känner att det är dags att ta reda på mer om kristendomen.

Sådant som treenigheten och Guds egenskaper får vänta lite. Däremot borde det bli klart redan från början: Kristen tro, om vi tar den på allvar, är avgörande för hur vi lever våra liv.

som ”världen” säger att vi ska göra för att duga.

I Guds rike lever vi som förlåtna människor, människor som försöker bryta den destruktiva kedja som människans ondska byggt upp från begynnelsen och som i dag leder till krig och miljöförstörrelse. Det här är ett sätt att förstå vad det betyder att leva ”i Kristus”, det vill säga som en del av den gemenskap som för vidare förlåtelsens kraft från generation till generation genom att tillsammans ta ansvar för att försöka reda upp den ondska vi människor utför.

Över alla gränser

Guds rike är alltså det sätt att leva där vi inte låter oss snärjas av makthavarnas vilja att styra och kontrollera oss – Jesus visar oss vägen till ett liv som in-

te begränsas av de gränser vi drar upp för vad som är realistiskt och rationellt, utan där alla gränser överbryggs, mellan oss människor, mellan länder och nationer, mellan kön, ras, klass och så vidare. Till och med den yttersta gränsen, den mellan levande och döda, har Jesus visat att går att överbrygga med hjälp av kärleken.

Så Guds rike är ett rike utan gränser i mer än en mening. Det är en gemenskap som är öppen, ett vi som inte tarvar ett de.

Och alltid när vi lyckas leva så om så än för ett ögonblick – då är Guds rike närvarande.

Vi får välja

Betoningen i den avslutande raden ligger på ordet ”ditt”. Riket, makten och äran tillhör Gud. Inte oss. Inte politikerna, affärsmännen, mediemogulerna.

Det betyder att det inte är vi som åstadkommer Guds rike. Vi får välja om vi vill vara med i Guds äventyr. Att vara kristen handlar mindre om att göra kristna saker än att lära oss känna igen vad Gud gör. I praktiken är skillnaden liten, eftersom Gud handlar i och med oss. Men det är viktigt att inte reducera kristen tro till en morallära.

Alla de kristna saker vi gör handlar åtminstone delvis om att lära känna igen Guds handlande i världen. Här är gudstjänsten i en särställning. När vi samlas i kyrkan söndag efter söndag är det just för att tillsammans öva oss att hitta den starka gudsríkessignalen som sedan får bilda bärväg för hela vårt liv.

ILLUSTRATION: WILFRED HILDONEN

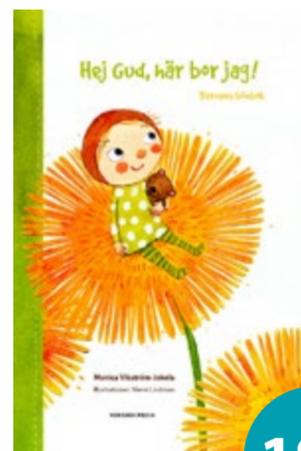
Tomas Sjödin Det är mycket man inte måste

I Tomas Sjödens bok finns 77 av hans livsbejakande krönikor samlade. Här syns kampen mot tillvarons alla onödiga krav, men också kärleken som kan förvandla måsten till längtan.

27⁹⁰

Öppet hus på Sandvikskajen 13!

Måndagen den 11 maj kl. 17–18 dukar vi upp ett bokbord på Sandvikskajen 13 i Helsingfors i samband med Församlingsförbundets årsmöte. Välkommen att bekanta dig med vårens boknyheter!

Monica Vikström-Jokela Hej Gud, här bor jag!

– Barnens bönbok
Barnens egen bönbok leder in i bönerummet genom ord och bild. Knacka på dörren – och se var du hamnar!

18⁹⁰

DET FINNS HBTIQ-ungdomsgrupper i Helsingfors, Vasa och Jakobstad. Mer info finns på regnbagsankan.fi. FOTO: STOCK XCHNG

Ett ställe att vara sitt sanna jag på

HBTIQ. Unga som tillhör sexuella- eller könsminoriteter behöver grupper där de får känna sig trygga.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Nicole Stambej, som jobbar på Helsingfors stads ungdomscentral, leder tillsammans med **Tobias Larsson** en HBTIQ-ungdomsgrupp på Luckan i Helsingfors. (HBTIQ står för homosexuell, bisexuell, transperson, interkönad och queer.)

– Vi har fortfarande en stor tillströmning av deltagare och det känns roligt. En del har hört talas om oss via skolbesök, en del har hittat oss på nätet och en del har följt med sina kompisar, berättar de.

Vid gruppmötena försöker de lyfta och stödja och uppmuntra varandra och skapa en känsla av samhörighet och sammanhang.

– Att man i bästa fall ska känna att även om livet kan

vara tungt och svårt så finns det alltid någon att vända sig till.

En nätenkät om HBTIQ-unga i Finland visar att unga som tillhör sexuella minoriteter och könsminoriteter är utsatta för olika former av negativ särbehandling, och att det här gör att de i snitt mår sämre än heterosexuella ungdomar. Hur kan man till exempel som förälder, skolpersonal eller ungdomsledare i församlingen förebygga det här?

– Att vara annorlunda än majoriteten omkring sig kan i sig vara betungande och stressande. Det är absolut nödvändigt att omvärlden i både ord och handling visar att man accepterar och respekterar den som är i minoritet.

De påpekar att Finland på många sätt är ett väldigt heteronormativt samhälle där man i hög grad utgår från att alla är heterosexuella, fullt friska och önskar sig samma saker som alla andra.

– För att få HBTIQ-mäniskor att må bättre borde man lära sig att inte regel-

mässigt förvänta sig det väntade. Man behöver inte fråga pojkar om de är kära i någon flicka, exempelvis. Man kan lika gärna fråga om de är kära i någon.

– I skolvärlden talas det fortfarande alltför lite om HBTIQ, vilket gör att unga som hör till gruppen aldrig kan veta hur de ska tas emot. Många väljer därför att sluta sig, att inte berätta sanningen om sig själva, att dölja sin sanna identitet av rädsla för andras reaktioner.

Föräldrar borde också fundera över sina egna värderingar och vad de förväntar sig av sina barn.

– En fördömande attityd kommer aldrig att stoppa barnet från att vara HBTIQ, men kommer att leda till stress och kanske även dålig mental hälsa.

Vad ska man göra om man vill komma med på gruppens följande träff?

– Då är det bara att ta kontakt med oss så meddelar vi tid och plats. Man kommer helt på sina egna villkor och delar med sig av

så mycket man vill och kan.

Också i församlingen

Ungdomar som tillhör sexuella minoriteter deltar också i församlingarnas ungdomsverksamhet. Ungdomsarbetsledare **Johanna Terho** från Esbo svenska församling hoppas att de känner sig välkomna.

– Jag tror och hoppas det. Vi vill att alla ungdomar ska känna sig välkomna i församlingens ungdomsverksamhet precis som de är.

Hon säger att sexuell identitet diskuteras med ungdomarna utgående från ungdomarnas egna tankar och frågor.

– Ett av målen i hjälpedarutbildningen är att ungdomarna ska lära känna sig själva bättre, då är alla sorters frågor om identitet relevanta. Hur mycket olika frågor som berör identitet diskuteras beror på ungdomarna, säger Terho.

Kontaktuppgifter: nicole@regnbagsankan.fi och tobias@regnbagsankan.fi

VÅGA FRÅGA

Gör ingen affär av det

MARIA SUND-GREN-LILLQVIST är kognitiv psykoterapeut och svarar på läsarfrågor om familj och relationer.

Vår sjuåriga son vill inte sova ensam i sitt rum. Behöver han få sova i samma rum som vi föräldrar eller borde vi försöka få honom att bli trygg nog att sova för sig själv?

ATT SOVA ENSAM är jobbigt för många barn. Det finns så mycket man kan vara rädd för. Det kan vara skrämmande med mörker och med alla monster som kan finnas där.

Först vill jag veta: hur har sonen sovit tidigare? Är det någonting som lett till att han blivit otryggare, och nu inte vågar sova ensam? Att prata och diskutera med sin sjuåring är viktigt. Det är inte en diskussion man behöver ta dagligen, men då och då. Att fundera

på vad det är som skrämmer och vad man kan göra för att det ska bli mindre skrämmande att sova ensam.

De flesta barn har perioder av otrygghet. Då ska det vara en trygghet för barnet att veta att det får komma och sova med sina föräldrar. Att det finns en trygg plats när natten blir skrämmande.

Om mönstret blir ihållande, och ni vill ha en förändring, kan ni tillsammans med barnet fundera ut lösningar. När skulle det passa att han sover i sitt eget rum? Semester och helger kan vara goda tillfällen att prova nya eller nygamla mönster. Då är vi oftast mindre stressade och mera utvilade.

Det är bra för ett barn att märka att det klarar sig. Att det inte finns någonting farligt i mörkret eller i natten. Genom att barnet somnar för sig själv visar vi vuxna att det inte är farligt att somna. Finns vi vuxna alltid nära ett barn som ska somna så signalerar vi att det är rätt farligt. Naturligtvis måste konsten att somna själv komma successivt. Först kan man flytta in en madrass eller en annan säng i föräldrarnas sovrum. Följande steg är att barnet börjar sova i sitt eget rum. Om det finns andra syskon i familjen kan man tillfälligt flytta syskonen så att de sover tillsammans, förutsett att alla inblandande tycker att det är okej.

Trygghet kommer så småningom. Barnet börjar kvällen i sin egen säng. En kvällssaga är ett lugnande sätt att välkomna natten. Föräldern lugnar barnet med att säga: Jag finns hela tiden här i närheten, jag lämnar dörren öppen och lampan lyser utanför rummet. Föräldern sitter kanske utanför och läser. Föräldern försäkrar barnet om att han eller hon sitter där tills barnet somnat. Ingenting farligt kan hända. Om barnet vaknar under natten är det okej att komma till föräldrarnas säng.

Till en början kommer barnet kanske ofta till föräldrarnas säng. Ska man då föra barnet tillbaka till sin egen säng, eller låta det sova tillsammans med föräldrarna? Att föra barnet tillbaka brukar gå rätt bra, för barn går nästan i sömnen när de kommer. Om föräldrarna inte orkar med det, så låter de barnet sova mellan sig. Så småningom kommer barnet att börja sova hela natten i sin egen säng.

Allt har sin tid, det viktigaste är att komma ihåg att inte göra någon stor affär av det hela. De flesta barn har haft perioder då de behövt sova nära sina föräldrar.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN CHRISTA MICKELSSON

Varje natt är en bra natt

Jag plockade upp en veckotidning med en intervju med den finska regissören **Kaija Juurikkala**. Hon berättade hur hon gjort en egen version av det japanska ordspråket "varje

dag är en bra dag". Juurikkala, som lider av sömnlöshet, har beslutat att varje natt numera också är en bra natt. Det har inte alltid varit så – länge plågades hon av nattens vakna timmar. Men så beslöt hon sig för att ändra på sin egen inställning och upp-

täckte det gränsland som finns mellan sömn och vaknhet. Där vistas hon, flyter omkring (från finskans "kellua") och säger att den världen är mycket vackrare än man först tror. Hon säger att hon inte längre vakar om nätterna, hon flyter.

Att säga att varje natt

är en bra natt kan kännas som en grov förolämpning mot alla som någonsin lidit av sömnproblem. Jag är en av dem. Men efter det som känns som en oändlig räckta sömnlösa nätter, en del mer ångest- och panikfyllda än andra, hittar också jag numera lättare ett lugn om

nätterna. Oftast sover jag, ibland gör jag det inte. Och det är inte så farligt.

Juurikkala är inte motbjudande hurtig. Har en natt varit särdeles dålig accepterar hon att den därpåföljande dagen inte heller är något att jubla över. Men en soven natt med vänli-

ga tankar och en kropp som fått vila ger förutsättningar för en dag som ändå kan vara helt okej.

Sömn kan man aldrig prestera, den är en av de allra vackraste gåvorna. Är du välsignad med den gåvan – gläd dig och var tacksam.

KINA. Vad gör en finlandssvensk som bor på andra sidan jordklotet men vill gå i skriftskola? I Kina heter lösningen Svenska kyrkan.

– Jättefint att kunna konfirmeras på svenska! tycker Antonia Ingman och Sonja Mattson.

En bit skriba i Kina

TEXT OCH FOTO: SÖREN VIKTORSSON

Shanghai Community Church är en L-formad byggnad i gotisk stil, pietetsfullt inbäddad i lummig grönska på en gata i sydöstra Shanghai.

Vi går in genom en liten grind och fortsätter in i kyrkan, där konfirmandgruppen denna lördagsförmiddagsamlats i en av salarna.

En lång man med hästsvans och ring i örat trakterar skickligt gitarren och ett knappt dussin ungdomar sjunger försynt: "Utöver hav och över land, din ström av kärlek flyter fram, jag öppnar mig och tar emot den frihet som är sann."

– Var den svår? Lite mer ljud i skällan, hör ni! ber prästen **Anders Johansson**.

"Utöver hav och land, din ström av kärlek ..."

– Jag hör er fortfarande dåligt. Kom igen, nu sätter vi den här låten! manar den rikssvenske konfirmandläraren och så börjar det bli schwung i sången.

"Jag vill sjunga om Dig för evigt", låter refrängen och nu hörs den nästan ut till den lummiga trädgården.

Klockan tolv är det lunch och konfirmanderna får bestämma vart vi ska gå.

Det blir en rejäl promenad, inte till någon kinesisk restaurang utan en mexikansk.

– När man bor här blir det ändå rätt mycket kinamat, förklarar en av de rikssvenska konfirmanderna.

Finlandssvenska **Antonia Ingman**, 14, och **Sonja Mattson**, 16 sätter sig ner.

– Min pappa jobbar på Volvo Cars i Shanghai, berättar Antonia Ingman.

– Och min mamma jobbar på Fiskars här. Pappa är anställd på ett företag som heter Roxtec, förklarar Sonja Mattson.

Både Ingman och Mattson talar snarare rikssvenska än finlandssvenska.

– Jag är född i Finland och familjen flyttade till Sverige när jag var fyra. Vi bodde där i fyra år, därefter två år i Belgien och nu är vi på fjärde året här, säger Antonia Ingman.

– Jag är också född i Finland och hann bo där i ett år innan vi flyttade till Sverige, där jag bodde två år. Sedan har familjen varit drygt sex år i Indien, åter några år i Finland, och det här är mitt tredje år i Kina, berättar Sonja Mattson och tillägger:

– När jag är i Finland om somrarna går jag ganska snabbt över till finlandssvenska. Jag talar bättre finlandssvenska än rikssvenska, men när jag

TOPPEN ATT kunna konfirmera sig på svenska i Shanghai, tycker Antonia Ingman och Sonja Mattson.

är med svenskar känns det bekvämare att prata rikssvenska.

Kan man behålla den finländska identiteten när man flyttat runt så mycket?

Sonja Mattson: – När jag bodde i Indien kände jag mig väldigt finländsk. Så kom jag hem och gick ett år i Brändö lågstadium och då kändes det inte längre så. Nu är jag internationell.

Antonia Ingman: – Jag gick i dagis i Sibbo, men det är så länge sedan. När någon här nere frågar var jag kommer ifrån och ber mig säga något på finska, svarar jag att jag bara kan svenska och engelska. Så jag känner mig också verkligen internationell!

Men visst är ni en smula finländska, eller nordiska ändå, annars skulle ni väl knappt gå i skriftskola här nere i Shanghai?

– Det var min mamma som ville att jag skulle göra det, svarar Antonia Ingman. Först tyckte jag väl inte att det lät så kul men nu har jag fått många nya kompisar här och tycker det är roligt.

– Min bror konfirmerades här i fjol och han berättade lite för mig hur det var. Det gjorde att jag blev intresserad. Då var jag också med på gudstjänster.

För Sonja Mattson var det också rätt naturligt att låta konfirmera sig.

– Nästan alla i Finland gör ju det. Egentligen skulle jag ha gjort det redan i fjol, men jag väntade eftersom jag känner en rikssvensk i min skola som skulle göra det i år.

Lunchen är över och vi går i samlad tropp till kyrkan, som uppfördes 1925 av en grupp amerikaner.

Mogna konfirmander

Än i dag är Shanghai Kinas mest internationella stad och här bor ungefär tusen finländare. Antalet rikssvenskar lär vara omkring det dubbla.

– Jag kom till Kina i höstas och bor i Hongkong med hustru och yngsta dottern. Två söner finns i Australien respektive Kanada, berättar Anders Johansson som prästvigdes i Växjö 1993.

– Efter prästvigningen jobbade jag ungefär tjugo år i Kalmar, först som skol- och studentpräst och sedan som arbetsledare i domkyrkan.

Svenska kyrkan i utlandet finns på 40-talet platser jorden runt. Vad gäller Kina är stationeringsorten Hongkong.

– En gång i månaden besöker jag Shanghai och Peking för gudstjänster och andra sammankomster. Det är också meningen att jag ska ta mig till Taipei på Taiwan och svenskarna där.

På det praktiska planet sker, vad

VI TAR gärna emot finlandssvenska ungdomar, förklarar rikssvenske prästen Anders Johansson, som nu även vet vad "skriftskola" betyder.

FINLANDSSVENSKA OCH rikssvenska sångröster blandas inne på Shanghai Community Church.

Shanghai anbelangar, samarbetet med Shanghai Christian Council som sköter kontakterna med utländska kyrkor.

– Min företrädare **Lennart Hamark**, som verkade i sexton år härnere, byggde upp en mycket god relation till dem. Det är tack vare det som vi får hålla till i Shanghai Community Church.

– Den drivs av en lokal kinesisk församling och är mycket välbesökt. På söndagarna har man sina ordinarie kinesiska gudstjänster och vi får därför vara här en lördag per månad, förklarar Anders Johansson.

Så är det dags för eftermiddagens "arbetspass". Johansson förklarar att de internationella skolorna i Shanghai, där konfirmanderna till vardags går, är ganska krävande och att han därför försöker undvika att undervisningen ska kännas tung.

– Jag märker att mina konfirmander här har en stor vana att snabbt ta till sig information. Att bo utomlands ger en tidig mognad och förmåga att lösa olika situationer.

Nu är det dags för en variant av "Hela havet stormar".

– Leken kallas för "Heta stolen" och konfirmanderna ska ta ställning till en rad påståenden, förklarar han.

"Jag märker att mina konfirmander här har en stor vana att snabbt ta till sig information. Att bo utomlands ger en tidig mognad och förmåga att lösa olika situationer."

Anders Johansson

Först är det några enkla påståenden i stil med "Jag tycker om glass" eller "Jag drömmer om att bli miljonär".

Den som håller med reser sig och byter stol, den som inte håller med sitter kvar och behöver någon betänktetid sätter vederbörande handen för pannan.

Stämningen stiger när temat är kärlek, *agape*. Påståenden som "Man kan leva utan kärlek" skapar en livlig diskussion mellan konfirmanderna.

Lärt sig tänka på varandra

Klockan fyra är det dags för gudstjänst. Antonia Ingman och Sonja Mattson följer glatt med på en liten promenad i omgivningarna.

– Anders är cool, när man ser honom med örhänge tror man först inte att han är präst, skrattar Antonia Ingman och Sonja Mattson instämmer:

– Det hade inte varit lika roligt om han varit gammaldags och sträng.

Vad har ni främst fått ut av skriftskolan så här långt?

– På konfirmandlägret i Hongkong pratade vi om att man inte behöver vara rädd. Att man ska försöka leva fullt ut, svarar Sonja Mattson. – Jag har lärt mig mer om Gud och

Jesus och att man inte bara ska tänka på sig själv utan på varandra, förklarar Antonia Ingman.

Så är det dags för gudstjänst och fastän påsken redan är förbi backar Anders Johansson av praktiska skäl några dagar bakåt i kalendern.

– Man får improvisera lite här nere. För en tid sedan skulle jag döpa en person, men i den övre kyrksalen där vi höll till fanns ingen dopfont.

– Familjen tog med sig en salladsskål av keramik och så satte vi den på en bashögtalare och vips hade vi en fantastisk dopfont!

En skara rikssvenskar och några finlandssvenskar har tagit plats i gudstjänstlokalen på nedre plan. I lokalen finns hela tre plan med gudstjänstrum.

Prästen berättar om sin hädangångna mormor, och om hur han skulle reagera om vaktmästaren vid kyrkgården meddelade honom att "hon finns inte här".

– Skulle ni tro på något sådant? frågar han retoriskt och så läser en av de rikssvenska konfirmanderna evangelietexten om kvinnorna som kommit från Galileen för att smörja Jesus kropp och möts av en bortrullad sten.

Konfirmanderna sjunger och det läses Herrens bön och bröd brytes.

– Nu har vi fått den här fina kalken av Shanghai Christian Council, förklarar prästen och nattvardsgästerna strömmar till.

Vid kyrkkaffet efteråt bjuds hembakat i den lummiga trädgården och det skulle kunna vara en nordisk sommardag.

Skriftskola låter fint!

Den sjätte juni sker konfirmationen och i höst sätter sig så Anders Johansson ned och författar en ny inbjudan till konfirmandundervisning.

– Självfallet tar vi gärna emot finlandssvenska ungdomar, förklarar han, men går bet på frågan vad konfirmandundervisning heter på finlandssvenska.

– Skriftskola? Aldrig hört, men det låter fint.

Antonia Ingman och Sonja Mattsson tänker, efter det långa passet i kyrkan, tillbringa lördagskvällen hemma.

Vad har konfirmandundervisningen så här långt gett dem?

– Vi förstår mer av kristendomen nu, säger de, nickar instämmande och sammanfattar:

– Tidigare visste man vi sådant som att Jesus fötts, nu har vi också på ett mognare sätt tagit till oss vad man kan lära av det.

LOCUS
www.locus.fi

**STOR EFTERFRÅGAN
PÅ HYRESLÄGENHETER**

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fyll!
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff (A)
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

Böcker i nätet allkristet.fi
Och i vänstäderna Karleby & Jakobstad

TJÄNST FÖR LIVET NÄR SORGEN GÄSTAR

- ett gratis informationspaket och en kostnadsberäkning
- boupptecknings- och gravstensservice

HELSINGFORS BEGRAVNINGSTJÄNST
Tölö: Mannerheimvägen 45, t. (09) 7002 481

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ
Esbo centrum: Esboplatzen 7, t. (09) 7002 4828

Dejour, t. (09) 7002 481 www.hautaushuolto.net **MEMORIA**

Juridisk byrå
HENRICSON & KIETZ

Kungsg. 7, 10600 Ekenäs
henricson.kietz@surfnet.fi

050-555 3616
0400-470 709

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

**BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab**

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.arnasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

Hedra minnet
Begravningsjänster med tiotals år av erfarenhet.
Blomsterarrangemang, unika kistor, urnor.

Nu även i BORGÅ.
Vi rekommenderar tidsbeställning.

Blomster- och Begravningsjänst
P. Borg & Co 30 år

Fredsgatan 25, Borgå, tel. 010 322 0080
Stora Byvägen 27, Sibbo, tel. 09 239 2882
www.borg.fi • info@borg.fi • info.porvoo@borg.fi

I sorgens stund är du inte ensam

HOKI ELANTOS BEGRAVNINGSTJÄNST
En byrå med komplett service.

HELSINGFORS
FORUM tel. 010 76 66620
HAGNÅS tel. 010 76 66500
MALM tel. 010 76 66630
TÖLÖ tel. 010 76 66530
ÖSTRA CENTRUM tel. 010 76 66590

ESBO
ALBERGA tel. 010 76 66610
ESBOVIKEN tel. 010 76 66640
HAGALUND tel. 010 76 66570

VANDA
DICKURSBY tel. 010 76 66560
MYRBACKA tel. 010 76 66600

KERVO tel. 010 76 66550

HYVINGE tel. 010 76 66580
(0,0835 €/samtal + 0,1209 €/min)

**TELEFONJOUR 24 h:
050 347 1555**

hok-elannonhautaupalvelu.fi • perunkirjoitustoimisto.fi

Webshop med åländskt konsthantverk!

Handgjorda silversmycken av Titti Sundblom

saltshop.ax

SALT
KONSTHANTVERK

Sjökvarteret, tel. 21505, www.salt.ax

Ditt val har betydelse.

Finländsk mat skapar
finländska arbetsplatser,
idag 300 000 - imorgon fler.

Fråga efter och välj

Bakom varje måltid
finns
åtminstone
EN BONDE

#bondenbehövs

#rättvisarehandel

MAT FRÅN
EGET LAND

Svenska lantbruksproducenternas
centralförbund SLC r.f.

Skriv på vår adress för en rättvisare handel på www.adressit.com/reiluuttaminen Läs mer på www.slc.fi/rattvisarehandel och #rattvisarehandel

OMVÄNDELSE. Hat, våld men också genialisk kreativitet. Sebbe Staxx väcker starka känslor. Efter tre vändor i fängelset hände något med honom. Det där som ofta brukar beskrivas med ord som: Från mörker till ljus. Från död till liv. I dag säger han att han tar avstånd från droger, våld och hat.

Svårast förlåta sig själv

TEXT: MAJKEN ÖST-SÖDERLUND

Sebbe Staxx – eller Sebastian Stakset som han egentligen heter – är hiphopgruppen Kartellens frontfigur. Gruppen vars musik är prisad och flitigt spelad, men också starkt ifrågasatt. Flera av gruppens medlemmar har ett kriminellt förflutet. Sponsorer, bland annat Svenska kyrkan, har dragit sig ur samarbeten därför att texterna ansetts vara våldsbejakande.

Den som läser Sebbe Staxx självbiografi *Musiken, Brotten, Beroendet* kastas in i en värld av rå brutalitet, hat, utanförskap och våld. Ett människoliv är inte mycket värt – en tjallare förtjänar att dö. Trots att han bara är 29 år har han ett digert brottsregister, alltifrån snatteri till värdetransporttrån och misshandel. Droger och pengar flödar. I Sebbe Staxx liv är det snabba växlingar mellan lyx och armod. Mellan uppspelade utekvällar och baksmällans tortyr.

– Två miljoner plus kunde lika snabbt bli två miljoner minus, säger han när vi ses för att prata om hur livet ser ut just nu.

Han beskriver livet med droger som ett nedsläckt hotell med en presenning över. Överallt är bara mörker. Till slut så mörkt att han inte såg någon väg ut. Först när han var på väg att ta både sitt eget och sin flickväns liv var han beredd att ge upp. Han kapitulerade fullständigt och åkte hem till kompisens "morsa", som var pastor. Han fick bokstavligen krypa till korset – som han själv uttrycker det. Sebbe Staxx hade prövat att lämna drogerna och kriminaliteten tidigare. Pappan tog banklån för att betala hans behandlingshem, men efter något år var han tillbaka igen. Men det som hände hemma hos kompisens mamma var något annat. "Tärarna rann, jag hade äntligen hittat hem."

– Jesus hämtade mig i sista sekunden, säger han med den nyfrälstes trovissighet. Jesus tar de värsta, dem som ingen tror på, och föder dem på nytt.

Förlorade sin drivkraft

Det är nu arbetet har börjat. Han är helt övertygad om att Jesus har förlåtit hans gamla liv, men han själv måste också be om förlåtelse, bestämma sig för att

SEBBE STAXX lever ständigt under hot på grund av saker som hänt i hans "förra" liv.

FOTO: BINGO RIMÉR

SEBASTIAN STAKSET

- 29 år, gift med Isabella, har barnen Sadie, 6 år och Kingston, 4 år från ett tidigare äktenskap.
- Är i dag aktiv medlem i Ichtys, som är en spansk-svensk frikyrkoförsamling i Stockholm.
- Gruppen Kartellen, vars grundare Leo Gonzalez sitter i fängelse i Åbo, kom med sin första singel 2009 och har sedan dess gett ut tre album, 2011 Reflektion, 2012 Ånger och Kamp, 2013 Ånger och Kamp del 2.

lämna det gamla. Det första och det svåraste var att förlåta sig själv. Självföraktet var en del av identiteten, liksom hatet. Nu har han berövat sig själv sina "arbetsredskap". Han tar definitivt avstånd ifrån våld och hat, det som var hans drivkraft som icke-kristen.

– Jag måste leva efter devisen att vända andra kinden till om jag blir hotad.

Lätt är det inte. Det är han den första att erkänna. Han drar på svaret då jag frågar om han är beredd att åka hem till polisen Micke, som han smädat ofrentligt i en av sina sånger, och be om ursäkt.

– Oj, ja, kanske. Ja, det borde jag, men han har en del han borde be om ursäkt för.

"Så vad vet ni om gatan där grabbar knapar på kartan. Där vi bär djävulen på axeln å går hand i hand med satan", lyder en av Kartellens texter.

Att byta sida, eller bokstavligen talar byta hand att hålla i har varit en process. Eller en resa – den bästa jag

gjort hittills – som han uttrycker det.

– När jag erkände att Jesus dött för mig och tagit mina synder, flyttade den helige Ande in i mig, då fick jag börja om från början. Varje gång jag sa något elakt eller föll tillbaka i mitt gamla beteende fick jag en stark känsla i kroppen av att jag gjort något fel. Jag var tvungen att gå tillbaka och be om förlåtelse.

Lever under hot

Men för de närmaste är ord inte tillräckliga. De som blivit sårade, svikna och lurade måste få se att ordet förlåt också har konsekvenser i livet.

– Min mamma tror på mig nu då hon kan se frukterna av mitt nya liv.

Att Sebbe Staxx vänt sitt gamla liv ryggen och numera ber människor om förlåtelse behöver inte nödvändigtvis betyda att hans gamla vänner förläuter honom för det han gjort under sina femton år "som djävulens slav" – som han själv definierar sitt tidigare liv.

Han lever ständigt under hot. Men i

stället för att alltid vara redo att angripa och försvara sig – det som han tror är själva grunden till det destruktiva liv han levt – försöker han leva öppet.

Han säger att han struntar fullständigt i vad andra tycker och tänker om honom. Men alldeles nyligen blev hoten mot honom så pass allvarliga att han återigen övervägde att använda skott-säker väst och beväpna sig. Trots att han intalat sig att Gud är en bättre beskyddare än vapen.

– När jag var som mest förvirrad gick jag ut på gatan för att få lite luft. Medan jag stod där kom en dam fram till mig och sa: "Gud är med dig. Du har ingenting att frukta. Gå inte tillbaka till dina gamla vänner. Jesus är med dig." Sedan gick hon. Jag har ingen aning om vem hon var. Hon bara dök upp precis när jag behövde henne. Så har det varit många gånger. Jag som levt så destruktivt måste få starka tecken från Gud för att bli övertygad om att räddningen finns. För mig, för alla.

ELLIPS

Klädkultur

På sensom-
maren gick
jag med i ut-
maningen
”ett år utan
nya kläder”.
Tanken var
att under
ett års tid
enbart kö-
pa begagnat, eller ock-
så klara av att inte köpa
något alls. Jag köpte mer
kläder än någonsin –
visserligen second hand,
men ändå. Och efter 3/4
år kroknade jag. Det var
när vårkläderna kom till
affärerna. Då kunde jag
inte längre stå ut.

Och varför stod jag in-
te ut? Det handlar ju in-
te enbart om ett tvång
att få nytt, nytt, nytt, ut-
an om andra, grumliga-
re själsfrågor. Om att ut-
trycka sig med hjälp av
sina kläder. Om att sän-
da ut signaler som säger
att jag valt att följa en
viss trend men ignorerat
en annan.

Jag väljer kläder bero-
ende på sammanhang.
Allt fungerar inte över
allt: till exempel plagg
som är praktiska på en
segelbåt. Det finns mil-
jöer där de skulle kännas
plågsamt, skamligt fel.

Samtidigt pekar just
mitt klädbeteende på
det stora problemet med
kläder i dag: det att vissa
av oss (till exempel jag)
har råd och tid och ene-
rgi att uttrycka inte bara
en utan många olika
sidor av vår personlig-
het och vår tillhörighet i
många olika subkulturer
genom vårt val av kläder.
Det är en lyx som också
känns skamlig.

I alla mina subkulturer
diskuteras samma saker:
klädmärken, bra ställen
att hitta second hand-
kläder på, val av väska,
solglasögon och skor.

Det handlar ofta om
helt olika val, men he-
la tiden om val. Och med
varje val om ett plagg
till, ännu ett ting som vi
samlar på oss, ofta utan
koll på var den varan till-
verkat.

Följande utmaning: ett
år utan att bry mig om
vad jag drar på mig. Låta
barnen välja mina kläder
för dagen. Hjälpl!

■ SOFIA TORVALDS

Matteus barnkör är stor och glad

SÅNG. Barnkören i Matteus församling i Helsingfors har blivit en riktig framgångssaga. Totalt 75 barn sjunger i kören, som leds av musikpedagog Daniela Forsén. Tack vare ett samarbete mellan kyrkan och lågstadieskolorna i östra Helsingfors är det kören som kommer till barnen, inte tvärtom: varje vecka åker Forsén till fyra olika skolor och övar med barnen efter skoldagens slut.

TEXT OCH FOTO: JOANNA NYLUND

Det är tisdag eftermiddag och klockan närmar sig tre. I Degerö svenska lågstadiums korridorer myllrar pigga barn i åldrarna sju till tolv. Skoldagen är över, men utanför musikklassen är det ännu full aktivitet. Barnkören, i regi av Matteus församling, har övning.

När lugnet lagt sig någorlunda bänkar sig körledare Daniela Forsén bakom pianot. I Degerö är barnkören indelad i två åldersgrupper på sammanlagt 20 barn, och just denna dag övar grupperna tillsammans. Följande söndag är det nämligen familjemässa i Matteus och hela barnkören ska uppträda.

Svängigt och glatt

– Vägen är lång ... vad kommer sen, minns ni? frågar Forsén.

– Hambanati kululu etu!

– Precis. Och om vi glömmer orden, vad finns det för ord som liknar dem som vi kan tänka på så att vi kommer ihåg?

Förslagen haglar i gruppen.

– Banana!

– Kuckuluru!

– Just det. Och kanske hamburgare? föreslår Forsén till förtjusta skratt från barnen.

Kören klämmer i, starkt och frimodigt från första ton.

– Det lät jättebra, hörni. Men vad är det lilla tricket? frågar Forsén.

En flicka sträcker upp handen.

– Att vara glad, säger Fanny von Nandelstadh, 7 år.

– Just det!

Gruppen smilar upp sig.

När barnen går vidare till att sjunga gospelklassikern *Oh Happy Day* löper det engelska uttalet utan problem.

– Första två gångerna sjunger vi ”Jesus waaaaashed”, minns ni? Och sen kommer ett snabbt ”washed”.

– Wasshht! upprepar gruppen unisont.

Trängsel i kyrkan

Främmande språk utgör inga hinder när man väl övar in orden noggrant, säger Forsén.

– Jag går grundligt igenom texterna för varje ny sång: förklarar vad orden betyder och hur de ska uttalas. Barnen lär sig genom att härma mig, och tänker att eftersom jag kan, kan de också.

Många barnkörsledare skulle vara lyckliga redan över tjugo deltagare, men det här är långt ifrån hela Matteus barnkör.

– När alla barnen är med är vi 75, och som mest på en gudstjänst har vi haft 60 barn i kören. Vi orsakade trängsel i kyrkan! Med barnen kommer ju föräldrar, mor- och farföräldrar, syskon ... folk fick stå, helt enkelt, säger Forsén med ett skratt.

Barnen övar i sex olika grupper som alla träffas i respektive skola.

– Vi är väldigt tacksamma för att skolorna i Botby, Degerö, Brändö och Östersundom har kommit oss till mötes på det här sättet. Det skulle vara krångligt för många av barnen att ta sig till kyrkan. Nu blir tröskeln att komma till

▲ **VISSA SÅNGER** sjunger man bäst med hela kroppen.

▶ **FANNY VON NANDELSTADH** och de andra barnen i kören lyssnar uppmärksamt på körledaren. För det allra, allra mesta.

barnkören ganska låg, säger Forsén.

Efter att körövningen är slut har de flesta bråttom hem eller till andra hobbyer, men några flickor som alla går i

Tröstande ord

BOOK

Förlåta – och bevara sitt hjärta

Författare: Margareta Melin
Förlag: Libris 2015

I sin nya bok närmar sig **Margareta Melin** förlåtelsen inte som en plikt och en skyldighet utan som en be-

frielse och ett sätt att sluta fred med sig själv. Därför handlar också delar av boken om att förlåta sig själv och att möta sig själv med kärlek utan att försöka skuldbelägga andra.

Melin delar med sig av tröstande och eftertänk-samma ord i personligt håll-na texter. Reflektionerna varvas med bibelcitater och med hennes egna dikter.

Margareta Melin tar också upp offerrollen och skriver om hur många offer själva tar på sig skuld för det som drabbat dem. I detta kapitel finns en text kallad ”omvänd syndabekännelse” som kan användas som be-frielseakt.

Boken behandlar det svåra i livet men tar egentligen inte upp ondskans proble-matik i sig. Snarare för-söker den inspirera till en fortsatt tro och verkan för det goda också i tider när

mörkret ser ut att ta över-handen. Melin berättar om mötet med boken *Samtal med änglar*, skriven av en grupp ungerska judar vid tiden för andra världskri- get. Boken berörde henne så starkt att hon med tiden kom att översätta den och söka upp en av bokens för-fattare. I *Förlåta* finns text-utdrag ur boken, men också en varning för att den kan-ske inte passar alla.

Förlåta har bara 77 si- dor och trots att man snabbt

bläddrar igenom den lönar det sig att spara den för se-nare omläsning eller rentav dela upp läsningen i mindre portioner. Även om förlåtelsen är bokens röda tråd skil- jer sig de olika kapitlen gan-ska mycket från varandra och känns snarare som enskil-da helheter än som delar av samma bok. Läser man den i ett svep kan den rent av ge ett spretigt intryck genom si-na hopp mellan olika aspek- ter av ämnet.

■ ERIKA RÖNNGÅRD

tredje klass samlas nyfiken runt Kyrkpressens reporter. Frågorna haglar om allt möjligt och det är nästan svårt att få en syl i vädret.

Vad är bäst med kören, tycker ni?

– Att sjunga! säger **Ella Douse**, 10 år, bestämt.

Alla instämmer.

– Och Daniela förstås! säger **Maj Kajander**, 10.

– Ja, hon är helt underbar! inflikar **Elsa von Troil**, 9, ivrigt.

– Och ... ja, det är nu bara så roligt i kören! tillägger **Anna Koski**, 9, och ler stort.

Annas mamma **Lena Koski** håller med.

– Jag sjöng själv i Matteus barn- och ungdomskör i tiderna. När min dotter

började i Degerö lågstadium fick jag höra om kören via eftis på skolan. Anna trivs väldigt bra och har också fått kompisar från andra skolor än sin egen. Repertoaren som Daniela kör med är väldigt medryckande, och jag har märkt att barnen uppskattar att också få lära sig sånger på främmande språk. Daniela inspirerar och uppmuntrar barnen något helt otroligt, och vi föräldrar är väldigt tacksamma för att kören finns. När barnen uppträder ser och hör man att de verkligen trivs.

Barnkören har också haft en positiv inverkan på församlingen, tycker Koski.

– Kören drar folk till kyrkan som aldrig förr, och bidrar till att Matteus igen har blivit allas församling.

Glädje med ett budskap

Daniela Forsén själv är förvånad och glad över barnkörens popularitet.

– Mycket beror det säkert på tillgängligheten, att det är jag som kommer till dem. Men en sak som jag tror håller barnen kvar är att vi sjunger ganska svängig musik, till exempel gospel och afrikanska sånger, som inte hör till den mest traditionella barnkörsrepertoaren. Det är enkla och medryckande melodier som barnen älskar.

– Musikens glädje är något barnen känner av. Vi har inga krav på att man måste vara "bra" på något mätbart sätt, bara tycka om det.

Sångerna är också föremål för mycket diskussion.

– Vi pratar alltid om själva innebörden i texterna; om Gud och Jesus. För många barn är barnkören det enda ställe där de kommer i kontakt med det kristna budskapet och samtidigt får ställa frågor. Det är viktigt att de får göra det, och vi har väldigt intressanta diskussioner ibland!

"Och ... ja, det är nu bara så roligt i kören!"

Det är mycket som stör

BOK

Gud, om vi ska talas vid du och jag måste jag vara helt ärlig

Författare: Ann Heberlein
Förlag: Albert Bonniers förlag 2015

Med boken *Jag vill inte dö, jag vill bara inte leva* (2009) satte **Ann Heberlein** tonen för ett författarskap, brutalt ärligt, ibland till synes öververlagt men alltid klarsynt och vaket.

Att Heberlein så starkt förknippas med den boken är lite oförtjänt – den saklitteratur hon skrivit kring frågor om etik, ondska, godhet och vad det är att vara människa håller genomgående hög nivå. I fjol utkom *Etik – Människa, moral, mening – en introduktion* där Heberlein går igenom etikens grundläggande begrepp och talar för omsorgsetiken, en feministisk dygdetik där omsorg om det svaga och växande livet står i centrum. När vi undrar hur vi ska handla i en viss situation bör vi, enligt omsorgsetiken, ta mest hänsyn till de människor som behöver oss mest.

Det senaste tillskottet i raden av böcker är *Gud, om vi ska talas vid du och jag måste jag vara helt ärlig*. Med den gör Heberlein ett hopp tillbaka till det personliga. Det här är författarens kamp med den Gud som hon aldrig tvivlar på men ändå inte är övertygad om att är bra för henne. Djupt någonstans finns nämligen den självupplevda erfarenheten av att Gud tigger när hon behöver honom som mest.

Boken är uppdelad i två

delar, varav den första är ett slags genomgång av samlade anklagelser: "Jag måste börja där jag är, inte låtsas, inte föreställa mig, inte ljuga, inte förtiga det svåra, det som skaver, som inte stämmer. Det som stör. För det är mycket, Gud, som stör." Insikten om ondskans realitet, den som river och sliter i bröstet. Kvinnosynen. Sexualskräcken. Synden. Korsdöden. Var var Gud när hon blev våldtagen på en randig madrass?

Ann Heberlein kan sin teologi, men låtsas inte om det och låter den personliga upplevelsen prägla texten. Jag dras in i den, låter mig fascineras av det ohöjda. Jag ser vad hon skriver men förstår inte – kanske för att mitt problem med Gud är det motsatta: om jag bara kunde vara övertygad om att han finns är det för mig en fullständig självklarhet att han älskar mig högt.

I ljuset av Heberleins bok förefaller det uppenbart att vår gudsbild präglas av våra innersta erfarenheter av kärlek, att hela grundtonen i Ann Heberleins liv är att hon upplever att hon inte är älskad, att Gud inte kan bry sig om henne på riktigt, att hon inte kan skjuta hans hänfulla blick ifrån sig.

I den andra delen av boken låter Heberlein Gud svara på anklagelserna. Här är tonen en annan. Gud får en röst, präglad av det hon fortsättningsvis älskar hos honom. En godtycklig röst, kommer några att tycka. Vacker, säger jag.

Denna Gud är trött, lite sorgsen, sliten men full av kärlek. "Så länge ni tror på mig finns jag kvar. Om det så bara är en människa som tror, så finns jag."

CHRISTA MICKELSSON

ANN HEBERLEIN skriver naket om tro. FOTO: PATRICIA REYES

"Utan tak över huvu?!"

Genom våra förmånliga radannonser når du hela Svenskfinland. Många bostäder och hyresgäster har funnit varandra genom oss.

Lämna in din annons på www.kyrkpressen.fi!

25€

Carita Nyström
DET BÖRJAR ALLTID MED ETT FRÖ

30€

Sara Bergström & Linus Lindholm
LYCKAN ÄR EN GAMMAL GÅRD

20€

Karin Luther
SOM SJÄLVA NYCKELHÅLET

SCRIPTUM

Köp i din bokhandel eller i vår webbutik:
www.scriptum.fi/webshop

PSALMVÄVEN MAJ

1 B	2 T	3 L		4 J	5 G	6 F	7 I	8 G		9 O	10 P		11 N	12 E	13 K		
14 A	15 D	16 S	17 F	18 B	19 L	20 R	21 H	22 K		23 N	24 I	25 P		26 A	27 K	28 J	29 C
30 F	31 G	32 B		33 D	34 A	35 C	36 O	37 P		38 M	39 U	40 U	41 K		42 O	43 F	44 R
45 T	46 G	47 D		48 H	49 L	50 F		51 T	52 J	53 P	54 A			55 K	56 M	57 F	
58 B	59 C	60 U			61 L		62 A	63 G	64 F	65 C	66 I	67 P	68 G	69 J	70 K		
71 E	72 S	73 D	74 P	75 N		76 F	77 O		78 H		79 A	80	81 U		82 B	83 I	84 K
85 D	86 M	87 R	88 L		89 G	90 M	91 T	92 C	93 B	94 U		95 G	96 H	97 A	98 R	99 J	
100 I	101 M	102 L	103 O		104 F	105 N	106 E		107 H	108 C	109 G	110 A		111 B	112 T	113 S	

Konstruerat av ANN HUSMAN

- A När man är i blåsten 26 62 14 54 97 34 110 79
- B Är evighetslång tid 82 1 58 32 111 93 18
- C Manliga 65 35 59 108 92 29
- D Ofta giftigt groddjur 33 15 47 73 85
- E Vanartig Emil 71 80 106 12
- F Inställd 43 50 57 64 104 17 6 30 76
- G Lär bedra visheten 68 109 46 95 89 8 31 5 63
- H Pojkstreck 78 107 96 21 48
- I Se där en äppelprodukt 83 24 100 66 7
- J Jubla 4 69 99 28 52
- K Blev den som blev utan 22 55 70 84 27 13 41
- L Giftig olja som ger färg 88 102 61 19 49 3
- M Spanskpeppar 56 38 101 86 90
- N Kutryggig 11 75 105 23
- O Radera sömn? 36 77 9 42 103
- P Ses ibland med civil 53 10 67 37 25 74
- R Wägner med Pennskaftet 98 87 20 44
- S Gammaldags gärning 113 72 16
- T Är den som ej påverkas 2 51 91 112 45
- U Årsväxt 40 94 39 81 60

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A-U. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A26, den andra A62 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A-U bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra Psalmväven är psalm 269, vers 3, som börjar med orden "Intet kan jag giva dig". Vinnare i förra Psalmväven är: **Ann-Mari Walls**, Barösund, **Gunilla Saari**, Hirvlax och **Eva Nyberg**, Nykarleby. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

VINN
BÖCKER!

SKICKA IN!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors senast 26.5.2015.

Märk kuvertet "Maj-Psalmväv". Bland de rätta svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalms nr och vers i Psalmboken: .....

.....
som börjar med orden .....

Namn & adress: .....

.....
.....
.....

UR EVANGELIET

”Be, så skall ni få. Sök, så skall ni finna. Bulta, så skall dörren öppnas.”

Läs mera i Luk. 11:5-13.

OM HELGEN

Bön är hjärtats samtal med Gud Rogate (Bed! Anropa!) avviker från de övriga söndagarna efter påsk såtillvida att det latinska namnet inte kommer från dagens antifon utan från de festprocessioner som hölls från och med 300-talet i Rom.

De ersatte de hedniska processioner som man om vårarna hade hållit ute på fälten. Från slutet av 400-talet förekom kyrkliga processioner på vardagarna mellan bönsöndagen och Kristi himmelfärdsdag. Därför kallades de för gångdagar.

RUNT KNUTEN

”En vänlig grönskas rika dräkt.”

De vackraste sommarsångerna i trädgården vid församlingshemmet i Pargas. Onsdag 13 maj klockan 18.

RESA FÖR UNGDOMAR OCH UNGA VUXNA

TILL TAIZÉ 2-9.8.2015

Att komma till kommuniteten i Taizé är ett sätt att få lite avstånd till sitt vardagsliv för att reflektera, samtala med andra och söka sin väg i livet. Resan är tänkt för dig som är 17-29 år och vill uppleva Taizé.

Resan kostar 470 euro, priset inkluderar flyg, resorna till och från Taizé och avgiften för vistelsen i Taizé.

Anmäl dig senast 11.5.2015: kontakt@forsamlingsforbundet.fi.

Info: www.forsamlingsforbundet.fi, kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi, 050-3562 475 och www.taize.fr.

INSIDAN

Ansvarig redaktör:

Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!

Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN TOR-ERIK STORE

ILLUSTRATION: LINA LÖFQVIST

Den intensiva bönen

MED DEN HÄR liknelsen visar frälsaren hur vi ska be, nämligen ivrigt och innerligt. Vi ska be och aldrig förtrötta. Vi ska be enträget också om bönhörelsen dröjer. Vi lär oss genom den här liknelsen hur bönhörelsen kan se ut. Om en människa även vid oläglig tid hjälper sin vän, som enträget ber, för att slippa honom, hur mycket mer ska då inte Gud som är kärleken hjälpa dem som ber.

Resande i Palestina reste ofta sent på kvällen för att undvika middagstidens sol och hetta. Jesus berättar historien om den resande som hade kommit vid midnatt till sin väns hus. I österlandet är gästvänlighet en helig plikt. Gästen skulle behandlas vänligt och trakteras rikligt. Brödet bakades hemma och man bakade bara så mycket som man behövde för dagen, nästa dag blev brödet hårt och ingen ville mera äta det.

Den som knackade på hos vännen var påträngande, rentav oförsynt. Den resande som kom sent satte sin värd i en svår situation, hans förråd var tomt och han kunde inte fullfölja sin heliga plikt som värd. Trots att det var sent går han och lånar av sin vän. Vännens dörr var stängd. Ingen ville knacka på en stängd dörr om inte behovet var livsnödvändigt. På morgonen öppnades dörren och den stod öppen hela dagen. Om dörren hölls stängd var det en tydlig signal att värden inte ville bli störd. Men den sökande grannen var ihärdig.

Mannen som gått och lagt sig ville inte stiga upp, då kunde han stora den övriga familjen. Men den skamlöse grannen knackar på dörren utan att ge upp.

Jesus berättar den här historien för att säga något viktigt om bönen. Det som han vill säga är att om en ovillig och ohyfsad husfar till slut kan bli övertalad att ge sin granne det han behöver, hur mycket mer ska inte Gud som älskar oss ge det som hans barn behöver. Om ni som är onda, vet att ni har en plikt att ge den till den som begär, hur mycket mer ska inte Gud göra det.

Liknelsen talar om den intensiva bönen. I våra böner går vi till en Gud som känner våra behov bättre än vi själva. Gud har ett generöst hjärta som är fyllt av kärlek.

Om vi inte får det vi ber om, är det för att han har något bättre i beredskap för oss. Svaret kan bli något helt annat än vi väntade oss. Även om Gud vägrar det vi ber om så springer svaret fram ur Guds visdom.

Vi får vara ihärdiga och frimodiga i bönen till vår himmelske far. Han vill ingenting hellre än ge oss det som är vårt bästa. Det ligger en välsignelse i den ut hålliga bönen. Gud har i sin godhet beredskap att ge sina barn de allra bästa gåvor. I bönen får vi blicka in i Guds faderliga och goda ansikte.

Tor-Erik Store är kyrkoherde i Vasa svenska församling.

#bönetwitter

”Jesus, lär oss att be av hjärtat. Tack att vi får komma till Dig och lär oss att lita på dig. Ta Du hand om oss. Amen!”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
2 Mos. 17:8-13

ANDRA LÄSNINGEN
Jak. 5:13-16

EVANGELIUM
Luk. 11:5-13

Femte söndagen efter påsk, Bönsöndagen. Temat är ”Hjärtats samtal med Gud”.

PSALMFÖRSLAG

315, 328, 333, 314 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almquist.

KLARSPRÅK

En eremit är en person som dragit sig undan världen, en enstöring. Eremitlivet växte fram i den tidiga kyrkan redan på 200-talet, bland annat som en följd av förföljelserna av de kristna. I ensamhet kunde eremiten leva i bön och andakt. Ur eremitsammanslutningarna växte klostren fram. Antonius, en av ökenfäderna som levde på 300-talet i Egypten, har kallats för ”munkväsendets fader”.

Källa: Kyrklig ordbok

KALENDERN 8-13.5

DOMPROSTERIET

❖ BORGÅ
SÖ 10.5 kl. 10: GUDSTJÄNST I S:T OLOFS KAPELL, Pellinge, Wilén, Helenelund
KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN, Djupsjöbacka, Puska, Helenelund
KL. 18: KVÄLLSMÄSSA I LILLA KYRKAN, Puska, Evening Mess
UTFÄRD TILL MISSIONSFESTEN: ordnas lördagen den 6 juni. Start kl. 9 och retur efter kvällsmässan. Gun Lindström tar emot anmälningar tfn 040-526 7483. Läs mer www.missionsfesten.fi

❖ LAPTRÄSK
SÖ 10.5 kl. 10: Högmässa i kyrkan on 13.5 kl. 9.30: Vuxen-Barn i fh, Elin Lindroos
to 14.5 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Kristi himmelfärdsdag. Efter mässan fest i församlingshemmet för dem som i år fyllt eller fyller 75, 80 och 85

❖ LILJENDAL
LÖ 9.5 kl. 10.30: Nappeklubben i Prästis, Gina Nyholm
SÖ 10.5 kl. 12: Högmässa i kyrkan to 14.5 kl. 12: Högmässa i kyrkan

❖ LOVISA
Familjeutfärd: lö 9.5 till Kungsbacka husdjursfarm i Illby. Start kl 10 från turisthallplatsen, tillbaka ca kl 15. Anm till gy.kaustell@evl.fi Avgift från 3år och uppåt 6€/pers.
Gudstjänst: sö 10.5 kl 10 i kyrkan, af Hällström, Jokinen
Pensionärsföreningen: ti 12.5 kl 13 i församlinggården
Kvinnorna i Bibeln: on 13.5 kl 18 i församlinggården
På kommande:
Konfirmationsmessa: to 14.5 kl 9:30 i kyrkan
Jubileumskoncert: fre 15.5 kl 18 i kyrkan, Trio Loviisa

❖ PERNÄ
Café Mikael: fr 8.5 kl. 10-12 i Mikaelstugan, Forsby. Sista samlingen för i vår. Jeannette Sjögård Andersson. Gäst: kantor Marcus Kalliokoski.
Högmässa: sö 10.5 kl. 10 i Pernä kyrka. Robert Lemberg, Antti Jokinen.
Mässa: sö 10.5 kl. 13 i Sarfsalö kapell. Robert Lemberg, Antti Jokinen.
Bagnäs-Tervik diakonikrets: ti 12.5 kl. 13 hos Viola Forsström. Jeannette Sjögård-Andersson.
Vuxen-barn-gruppernas vartutärd: to 21.5 till Kungsbacka husdjurspark. Anmälningar och information Pamela Westerlund 040-8387 671.
Kansliet i Pernä stängt on 13.5!

❖ SIBBO
SIBBO KYRKA: Sö kl 12 mässa Helene Liljeström, Camilla Wiksten-Rönbacka, gudstjänstgrupp.
Småbarnskyrka: Fr 8.5 kl 10, Sibbo kyrka. Isabella Munck, Camilla Ekholm.
Kaffe för närståendevårdare: Fr 8.5 kl 13, Prästgården. Anmälan behövs ej. Ann-Christine Wiik, Ann-Lis Biström.
Barnens vårfest för alla: Fr 8.5 kl 17:30, Bykyrkan Tabor i Box, Grönkullav. 142. Ekholm, Carita Furu, Ulla-Britt Granfelt-Lindqvist, Allan Lindqvist.
Kyrkobroderna: Fr 8.5 kl 18:30, Kyrkobyrka församl. hem.
Meditativ mässa: Fr 8.5 kl 21, Sibbo kyrka. Liljeström, Wiksten-Rönbacka.
Vikings veranda: Må kl 19, Prästgården. Patrik Frisk.
Fest för 80&90-åringar: On kl 13, Prästgården. Liljeström, Wiik, Biström, Lauri Palin.
Bibelstudium: On kl 18, Norra Paipis bykyrka. Stefan Djupsjöbacka. Markusev. del 5/5.
Kristihimmelf. dag: To 14.5 kl 18 (obs!tiden), Sibbo kyrka, mässa Katja Korpi, Palin.

HELSINGFORS PROSTERI

❖ JOHANNES
Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Fr 8.5
kl. 10-11.30:Knatterytmi i Hörnan, Höbergsgatan 10, gatunivån. För barn över 1 år. Wiklund.
kl. 12.15-13.30: Veckolunch i Höbergsgården, Höbergsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.
Sö 10.5
kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Repo-Rostedt, Fogelberg. Ville Fogelberg, barytonhorn. Kyrkkaffe.
kl.12: Högmässa i Johanneskyrkan. Lindström, Westerlund, Enlund. Kyrkkaffe.
Må 11.5
kl. 10-11.30:Babyrytmik i Hörnan, Höbergsgatan 10, gatunivån. För barn under 1 år. Wiklund.
kl. 13: Samtalsgruppen i Majblomman, Sanitärsgatan 4-6. Stefan Djupsjöbacka.
kl. 17.45: Samtalsgruppen ”Bibeltro och tvivel”, Hörnan, Höbergsgatan 10, gatunivån. Frände, Kisa Korkman.
Ti 12.5
kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Santeri Siimes.
kl. 19: Mariavesper i Johanneskyrkans krypta. Busck-Nielsen, Böckerman.
On 13.5
kl. 14-16: Diakonitrafen i S:t Jacobs församlingssal. Kvarnbergsbrinken 1. ”Lyrik och musik på Floradagen” Kerstin Vikström, Benita Ahlnäs, Bo Ekman och Ingmar Hokkanen.
kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Lindström, Almquist.
Middagsbön: i Johanneskyrkan må-fr kl. 12.

Församlingens pensionärsläger: hålls den 8-12.6.21015 på Labbnäs semesterhem. Kom med och fira sommaren med trevlig gemenskap och program. Pris 200€ (inkl. resa och helpension). Anmälningar till Barbro Ollberg, tfn 050 3800 656, barbro.ollberg@evl.fi, senast 15.5.

❖ MATTEUS
Matteus hemsida: www.matteus.fi
MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3

Fr 8.5 kl. 19-21: samling för män vårfest (2 vån).
LÖ 9.5 kl. 10 - 10.45: Klapp & klang (9 mån-4 år med vuxen) med Daniela Forsén (2 vån). Ingen anm.

LÖ 9.5 kl. 10 - 10.45: Musikverkstad (5-8 år med eller utan vuxen) med Catarina Bärlund-Palm (2 vån). Ingen anm.

LÖ 9.5 kl. 12-14: Kaffe på plattan utanför Matteuskyrkan. Vi bjuder på kaffe, te, saft och bulle.

Vi erbjuder också möjlighet till samtal och förbön. Kyrkan är öppen och du kan i stillhet sitta där en stund. Du är också välkommen att hjälpa till. Vi behöver dig som vill bjuda in människor som går förbi, dig som vill servera kaffe och dig som vill samtala och be för människor. Arr. Matteus församling och Vartiokylän seurakunta.

SÖ 10.5 kl. 12: högm, Rönberg, Forsman. Kyrkkaffe.

SÖ 10.5 kl. 18: kvällsmässa. Barnhorna i kyrkan. Kvällste i Matteussalen.

Ti 12.5 kl. 18.30: Matteusmusikens vårkonsert. Sängglada Matteusmusiker i alla åldrar sjunger under temat Säng, musik och sköna människor. Servering och insamling till förmån för FMS i Nepal. Daniela Forsén, Mimi Sundroos, Staffan Strömsholm, Anders Forsman, Helena Rönberg medv. Välkommen.

On 13.5 kl. 8.30-9: morgonmäs-sa, Forsén.

On 13.5 kl. 18: MU-mässa, Matteus Ungdom -mässa, Forsén. En kort mässa med bönevandring, kyrkfika efteråt.

To 14.5 kl. 12: tvåspråkig högmässa på Kristi himmelfärdsdagen tillsammans med Vartiokylän seurakunta. Stefan Forsén liturg, Jukka Pakarinen predikant, Matteus kyrkomusiker. Kyrkkaffe.

MARIELUNDSKAPELLET I NORD-SJÖ KYRKA Hamnholmsvägen 7
SÖ 10.5 kl. 10: högm, Rönberg, Forsman. Kyrkkaffe.
Utfärd till Hennola husdjursgård 22.5:

Vi startar från Matteuskyrkan (Åbohusvägen 3) kl. 9.30 med buss och är tillbaka senast kl. 14.30. Pris: vuxna 10euro, barn Seuro, under läringar gratis. Ta med egen matsäck. Det finns möjlighet att värma mat i micro, och att köpa kaffe, tilltugg och glass från gårdens café. En gårdsbod med hantverk är också öppen. Anmäl senast 15.5 till Catarina catarina.barlund-palm@evl.fi eller 050-380 3936
Dagläger för 7-14 åringar: i Mat-

LEKFULL MOTION

Barnens kyrkrally i Sibbo

Kom med på en lekfull springtävling runt Sibbo kyrka lördagen den 16 maj! Kyrkrallyt är riktat till barn under skolåldern upp till 10 år, och det finns dessutom en kortare bana för småbarn i tvåårsåldern.

Anmälningarna tas emot kl. 9.30 (ingen förhandsanmälning). Kyrkrallyt samt en rolig familjespårning börjar ca 10.30 efter en andakt i kyrkan. Alla deltagare får medalj och pris. Kom med och spring! Arr. Sibbo svenska församling och Sipoon suomalainen seurakunta.

FOTO: ARKIVBILD

Knattegudstjänst: fr 8.5 kl 18.30 i K:stads kyrka, dagklubbens barn, välsig-nelse av hjälpledarna
Högmässa: sö 10.5 kl 12 i K:stad, Norrback, Nilsson. Kl 16 Högmässa i Sideby, Norrback, Nilsson
Anmälan till dagklubben: ti 12.5 för barn födda 2010–2011. Kl 17–18 i L:fjärds förs. hem. Kl 19–20 i K:stads förs.hem
Gudstjänst: to 14.5 kl 12 i K:stads kyrka, Marcus Jakobsson, Saarinen, Nilsson. Besök från Studentmissionen. Efteråt lunch i förs.hemmet. anmäl senast 11.5 till kansliet 06–221073

NÄRPES
www.narpesforsamling.fi
Närpes
To 7.5 kl 13: Samling i Böle bystuga.
Sö 10.5 kl 12: Gudstjänst Lassus, S.Lindén.
To 14.5 kl 12: Högmässa med konfirmation Sundqvist, S.Lindén, Sjölander.
To 14.5 kl 18: Gudstjänst i Pjela bönehus, Leif Erikson, S.Lindén.
Övermark
Sö 10.5 kl 10: Gudstjänst Ingvesgård, Wikstedt.
Sö 10.5 kl 11: Morsdagslunch i bönehuset.
To 14.5 kl 10: Högmässa Ingvesgård, Wikstedt.
Pörtom
Sö 10.5 kl 14: Gudstjänst Sundqvist, Wikstedt.
Ti 12.5 kl 10: Lövräfsningstalko på gravgården.
To 14.5 kl 14: Finsk högmässa Ingvesgård, G.Lindén.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ
Sö kl 14: Gudstjänst, Englund, Patrik Vidjeskog.
Må kl 10: Familjeklubben.
Ti kl 13: Missionssyfsöreningen.
On kl 18: Kyrkokören övar i församlingshemmet.
KORSHOLM
Gudstjänst: 10.5 kl 10 i kyrkan. Berg & Nordqvist-Källström. Kyrkkaffe.
Psalmgudstjänst: 10.5 kl 18 i Smedsby, Berg & Nordqvist-Källström.
Anmälan till Korsholms församlings musikskola: t.o.m 15.5. Info: korsholms-svenskafoersamling.fi eller pastorskansliet tfn 06-3560500, må-fre kl 9-14.
Öppna dagklubbarnas utfärdsdag: 13.5 kl 12-14 till Södra Vallgrund. Aava kertun kotitila, österändsvägen 92, egna bilar.
Konsert med Stadsingehor zu Halle: (Tyskland) 15.05 kl 18-19.30 dir. Clemens Flaming, biljetter 20/15 € arr. Vasa körfestival.
Sommarklubb: 1.6-3.6 kl 9-13 i Smedsby förs.gård för 6-8 åringar. Utelekar, pyssel och musik. Anmälan senast 12.5, Ek 0443560531. Avg.10€.

KVEVLAX
Karakaffets avslutning: to med utfärd till Malax. Guidning o kaffe 6€. Start från ds kl 9.15.
Kyrkokören övar: to kl 19 i fh.
Manskören övar: to kl 20.30 i fh.
Morgonfrukost: för kvinnor o män lö kl 9 i fh. Heddy Norrgård medverkar o berättar om vägen tillbaka till livet. Förbönssåmen kan lämnas in antingen på morgonen eller på förhand till Ruth Vesterlund. Anmälan behövs för frukostens skull, ring Ruth 044-0462312 eller till pastorskansli 3462300. Avgift för frukost 5€.
Tonårscafé: lö kl 19-22.30.
Människa kom fram mässa: sö kl 18, Lundström, Andrén.
Gudstjänst: Kristi himmelsfärdsdag 14.5 kl 10, Leif Snellman, Patrik Vidjeskog.
Pensionärsutfärd: till Hunurjärvi on 20.5 med start från fh kl 10. Besöker Godset; en drygt 6000m2 stor trädgård. Lunch (laxsoppa) vid Hunurjärvi o guidning på området efteråt. Anmälan till pastorskansli 3462300 eller kvevlax.forsamling@evl.fi senast 13.5. För buss-tidtabell se senare annonsering. Pris: vid 20 anmälda 45€/pers., vid 25 eller fler anmälda 40€/pers.

MALAX
Gudstjänst: sö 10.5 kl 10 i kyrkan. Tornberg, Lax.
Träffpunkt Socken: Loppis må 15-19, ti-on 10-14.
Onsdagar kl 10-14: för vuxna dagliga i Malax med omnejd. Vi umgås kring hälsofrämjande program och blir serverade varm sopplunch och kaffe för 3 euro.
Familjegudstjänst: to 14.5 kl 18 i kyrkan. Barnarbetets avslutning. Trallarna och Kyrkokören. Norrback, Lax.
Diskussionsgruppen: Amici in spiritu to 14.5 kl. 19 i KH.

PETALAX
Samling för pensionärer och daglediga, syfsöreningens avslutning: fr 8.5 kl 13
Gäst: Tomas Ray, Björklund, Brunell, Norrgård, servering, lotteri, taxi
Gudstjänst: sö 10.5 kl 11 Englund, Vidjeskog

REPLIT
Gudstjänst: i Replot sö kl. 10. Snellman, Nygård.
Mathörna: i Björkögården ons 13.5 kl. 13. Anmäl för maten senast må 11.5 till Läh-desmäki eller Nystrand. Mat 8 €/pers.

SOLF
Be och té: fr kl 19 i prästgården.
Gudstjänst: sö kl 10, Audas-Willman, Wargh.
Församlingsutfärd till Närpes och Kas-kö: to 21.5. resans avgift 40€, lunch och kaffe ingår, anm senast 13.5. till past. kansliet tel 344 0026.

VASA
TREFALDIGHETSKYRKAN
Högmässa: sö kl 13 Hänninen, Monica Heikku.
Morgonbön: to 21.5 kl 9 Hänninen, Andersson (terminens sista).
BRÄNDÖ KYRKA
Sunday Service: at 1 pm Chinonso Ezeobi.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Gudstjänst: sö kl 10 Forslund, Andersson.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE
Fr kl 20: Ungdomssamling i Fyren, Björkman, ungdomar från Karleby medverkar.
Sö kl 10: Gudstjänst i kyrkan, Isaksson, Ravall. Textläsare: Christel Gunell, dörrvårdar: Överesse.
-kl 14: Sammankomst i Punsar bönehus.
On kl 19: Allsångsafton i församlingshemmet till förmån för Gemensamt Ansvar, Ravall, Smeds. Kollekt, lotteri, servering.
To (Kristi Himmelsfärdsdag) kl 10: Högmässa i kyrkan, Granlund, Ravall. Textläsare: Gerd Granlund, dörrvårdar: Slätkulla-Fors-Gers.
-kl 14: Sammankomst i Punsar bönehus.
Må 18.5 kl 9-18: UTFÄRD för pensionärer och andra daglediga. Pris ca 40 € (inkl buss och mat). Anmälan om deltagande och dieter senast 13.5 till förs. kansliet, tfn 0403 100 450.

JAKOBSTAD
Fr 10-12: Församlingskansliet öppet.
Sö 12: Gudstjänst i kyrkan, Krokfors, Lisen Borgmästare.
15: Sammankomst i Skutnäs bönehus.
17: Fokus i FC. Lovsång och förbön.
On: Församlingskansliet stängt.

KRONOBY
Ungdomssamling: lö 9.5 kl 19.30 vid Sommarh.
Gudstjänst: sö 10.5 kl 10.00, Östman, Ellfolk-Lasén, Jeussen läslag
Sång till en mor: sö 10.5 kl 18.00 i fh, Nice Noise, Tomas Enroth, arr. Kronoby Röda Korsavd.
Sorgegruppen: må 11.5 kl 13.00 i spisrummet
Completorium: må 11.5 kl 20.30 i Páras kapell
Gudstjänst: Kristi himmelsfärdsdag 14.5 kl 10.00, pred. Gun-Maj Näse, lit. Ventin, kantor Maria Ellfolk-Lasén, Kyrkokören, Marthornas kyrksöndag. Kyrkkaffe för Nepal.

LARSMO
To 7.5 kl. 18 Nattvard: vid Sandlund, Sjöblom, Wiklund
- kl. 18 Städtalko: vid Holm bönehus och missionsstuga. Servering
Lö 9.5 kl. 19 Lördagssamling: i församlingshemmet. Jens Sjöland medverkar. Barnpassning och servering.
Sö 10.5 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, Wiklund. Välsignelse av hjälpledare.
Må 11.5 kl. 19 Skriftskolin: i församlingshemmet för sommarskriftskolans konfirmander och föräldrar. Servering
To 14.5 kl. 11.30 Holm söndagsskolas avslutning: i församlingshemmet. Vi börjar med mat efter högmässan och sedan program med Märten Streng. Barnkörerna på minihajk deltar, också öppet för andra intresserade!
Ons 27.5 kl. 9.00 - ca 15.30 Syfsöreningarnas och gruppernas vårutfärd: till Glasbruket i Vexala. Lunch vid Campen. Pris 30 € i vilket ingår lunch, kaffe och buss. Anmälan till Carina Lassila 040-7074062 senast 20.5.

NEDERVETIL
Andakt: to 7.5 kl. 14.00 i Sandbacka Vårdcenter, Store, Smedjebacka.
Andakt med HHN: fr 8.5 kl.13.00 i Pensionärshemmet, Store, Smedjebacka.
Skriftskola: lö 9.5 kl. 9-15 i fh.
Högmässa: sö 10.5 kl. 10.00 i kyrkan, Store, Smedjebacka.
Välgörenhetskonsert för Nepal: sö 10.5 kl. 18.00 i kyrkan.

NYKARLEBY
NYKARLEBY
Sö kl 18 Kvällsgudstjänst: kyrkan, Edman, Ringwall, sång Mikael Lidman. Välsignelse av hjälpledare. OBS! Platsen!
To kl 10 Gudstjänst: Kristi himmelsfärdsdag, kyrkan, Sandvik, Ringwall, kyrkokören.
MUNSALA
Fredagslunch kl 11: fh, gäst Maija-Liisa Byskata, "Att bli äldre - om liv, mening o identitet"
Lö kl 13 Städtalko: Pensala böneh.
Sö kl 18 Kvällsmässa: kyrkan, Sandvik, Lilius

Ti kl 18 Räfstalko: gravgården o kyrkväl-len. Grillkorv o kaffe.
To kl 19 Kvällsgudstjänst: Pensala bönehus
JEPPO
Sö kl 10 Högmässa: kyrkan, Sandvik, Lönnqvist, sång Karl-Erik Wikström
To kl 10 Friluftsgudstjänst: Kristi himmelsfärdsdag, vid Mätars stuga, Edman, Lönnqvist, kyrkokören, servering (vid dåligt väder inomhus).

PEDERSÖRE
Andakt: Fr 14 i Pedersheim, Erikson, Sandstedt-Granvik
Ungdomskväll: Fr 20 i Kyrkhemmet i Bennäs
Gudstjänster i kyrkan:
- Sö 10 Högmässa med nattvard, kören Bel Canto, Erikson, Sandstedt-Granvik, textläsare Jonas Kackur
- Kristi himmelsfärdsdag To 10 Kyrkokö-ren, Häggblom, Sandstedt-Granvik, textläsare Johan Österholm
Sammankomst: Sö 15 i Flynängens bönehus, Staffan Snellman
Vårbasar: On 18.30 i Forsby bykyrka
Söndagsskolavslutningar:
- To 13 i Lepplax samlingshus
- To 14 i Flynängens bönehus
Anmälningar tas emot för:
- Dagläger (åk 1-3) 1-5.6 i Bennäs kyrk-hem kl. 7.30-16.30, pris 12 €/dag, anmäl före 15.5.
- Sommarläger (åk 1-6) 15-17.6 på Pörkenäs lägergård, pris 50 €, anmäl före 31.5.
Anmäl till Annika Snellman tfn/sms 040-3100448 eller förs.kansli tfn/sms 040-3100440

PURMO
To kl 18: Dagklubbens värfest i Lillby församlingshem.
-kl 19: MariaMoment i Kyrkhemmet.
Lö kl 19: PARAFON i Kyrkhemmet. Thomas och Lillemor Björkman, Jonas och Hanna Löf, Tomas Portin m.fl. Mat, lotteri.
Sö kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Portin, Johansson.
On kl 19: Vi avslutar verksamheten vid Vilobacka församlingshem. Servering från kl 19. Andakt 19.30.
To 14.5 (Kristi himmelsfärdsdag) kl 11: Högmässa i kyrkan, Portin, Johansson.
Församlingskansliet är stängt onsdag 13.5.

TERJÄRV
Gravgårdstalko: fre 8.5 kl.12. Servering
Bön och lovsång: fre 8.5 kl.19. B. Kivi-mäki, A-M Hästbacka, M. Broberg. Ute-program för barnen. Knytkalas.
Gudstjänst: sö 10.5 kl.19, khden, kantorn
OBS datum! Föräldra-barngruppens utfärd till Kelviä djurpark: må 18.5. Start kl.9 från Småbönders, kl.9.30 från fh. Anmäl till Gitta 040-7682696 senast 15.5.

LEDIG TJÄNST

Välkommen till Sjundeå svenska församling!

KANTORSTJÄNST

Sjundeå svenska församling lediganslår en ordinarie C-kantorstjänst att sökas **senast fredagen den 5 juni 2015 kl. 16.00.** Närmare information om tjänsten finns på församlingens webbplats, adress www.sjundeaeavl.fi.

Församlingsrådet i Sjundeå svenska församling

Något vi borde skriva om?

Tfn 09-61261549
e-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Välkommen till **LAAKSON LAITURIT** visningsområde i Larsmo
Kartlink: laituriasiantuntija-kokkola.fi

Visningsområdet öppet maj - sept.

Oy Laiturikeskus Bryggcenter Ab
Tfn 0400 215 182

LAITURI ASIAANTUNTIA KOKKOLA

Bryggorna är monterade vid stranden intill Gertruds bron i Larsmo.
Kom och bekanta dig, öppet 24h!

Visste du att...

du kan lämna in din hyresannons via webben?

www.kyrkpressen.fi

När du lämnar in via webben sparar du också serviceavgiften på 5 euro.

BRAND BOOK 03.2015

Stenhagavägen 2
Kivihaantie 2
65300 Vasa
www.stark-suomi.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Två skötsamma studerande flickor önskar hyra liten trea eller 2r+kök i Åbo centrum. Tel: 050-4086749

Ungt akademiskt par med stadigvarande inkomster söker stor tvåa eller trea i centrala H.fors eller omnejd. Med kommer en liten tax. Hör av dig och erbjud! Thomas/0503644183

UTHYRES

Uthyses trevligt eganhemshus på Sököudd i Esbo, 110 m². Utsikt över havet, fin gård. 800,-/mån + el (värme)+ vatten&avlopp. 040-5880757

Uthyses 3 r + k, 72 m² i Stenhagen, Helsingfors för tiden 1.6-31.8. Fräsch och nyligen renoverad. Lugnt område. Hyra: 1250/mån. Kontakta Jonna 0504331342 eller Elin 0400372593

Nyrenoverad 2 r+kv+balk. 43m² i 1:a vån. på Kvarnbacksg. i J:stad uthyses till skötsam och rökfri person. Tel. 0503343228

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

I MIN FÖRSAMLING

Festlig dopmusikal i Borgå domkyrka

Andra söndagen efter påsk framfördes dopmusikalen *Festen* av Karin Runow i Borgå domkyrka. Barnkörererna Stämsökarna från Esbo, Lovisaklangen från Lovisa och Diskanten från Borgå sjöng tillsammans. Barnkörssångarna var sammanlagt 43 stycken. Körerna hade övat på musiken i sina egna körer under hela vårterminen. Körerna leddes av kantorerna Eeva-Liisa Malmgren, Paula Jokinen och Reidar Tollander. Sångarna träffades på söndagsförmiddagen och övade tillsammans i Lilla kyrkan för att sedan kl. 12 framföra musiken i högmässan. Det blev en glädjefest med små och stora som inleddes av en procession med 80 barn som bar påskkljor. Prästerna Håkan Djupsjöbacka och Rebecka Stråhlman förde bland annat en dialogpredikan i samband med musiken. Många assistenter, både från gudstjänstgruppen och helgens barnläger, medverkade med repliker, förböner, kollekt och vid måltiden.

Välkomna hit till vårat kontor. Här jobbar vi som vet var varje mänska bor. Vi har fullkomlig koll, tappar aldrig kontrollen här på himmelens stora huvudkontor. På himlens huvudkontor jobbar olika väsen med olika uppgifter. Budbärarna kommer med bud om nyfödda barn och allas namn skrivs in i Livets bok. Varje mänska, ett litet under, skapad i en version. Ingen är lik någon annan person. fast det finns flera tusen miljoner! Allas namn skrivs in i den gyllene boken och när en mänska dör skrivs också det in. Sedan tar bokföringen slut och mänskan vandrar vidare till det liv man inte behöver skriva något om tillsammans med den som skapat allt. I allt som händer finns Gud

43 BARNKÖRSSÅNGARE från tre olika körer framförde musiken *Festen* i Borgå. I oktober kommer musiken till Lovisa. FOTO: MARCUS HENRICSON

där och viskar ömt: Jag håller dig kär. Gud bär dig i sin famn, där lever och andas du."

En budbärare kommer in med ett brev. I brevet berättas det att ett barn ska döpas. Det blir fest. Hurra! Välkommen kära mänska, välkommen till ditt dop. Korsens tecken på din panna, på din mun och ditt hjärta. Stäm instrumenten, sjung tillsammans. Det är kalas och en mänska är hedersgäst.

I musiken ifrågasätts om alla får ta emot dopets gåva. Det är bäst att ta kontakt med högsta chefen och få svar på om alla personer är lämpliga att döpas. Varför ska det bli ett sådant ståhej om ett dop? Varför ska hela huvudkonto-

ret engagera sig? Varför ska barn döpas överhuvudtaget? Barn som inte förstår någonting? Eller vuxna människor som inte gått i kyrkan tillräckligt ofta, eller ungdomar som låter sig döpas och konfirmeras för att få gåvor. Vi blir påmind om Barnens evangelium och Dop- och missionsbefallningen. Det är fantastiskt roligt att fira dop. Alla får ta emot dopets gåva. Alldeles unika människor, älskade av den Högste och redo att skrivas in i Livets bok!

Ser du änglar som dansar i rummet, liksom fladdrande skuggor av ljus? Kan du höra en ton från himlen i musiken?

Guds Ande är här, den sänker sig ned över dopets vatten, leder dig dag för dag, bär dig igenom natten.

Musikalen innehåller sex sånger och den framfördes med kör och band. I bandet medverkade Eeva-Liisa Malmgren på flöjt, Jan-Erik Mansikka på piano, Patrik Latvala var basist och Thomas Törnroos trummis.

Karin Runow är kyrkomusiker i Sollentuna och fick år 2011 Aulénpriset för sitt målmedvetna arbete med barnkörer. Bland tidigare pristagare finns Eric Ericson, Sven-David Sandström, Jerker Leijon och Agneta Sköld. Karin Runow

har skrivit många sånger, musiker och barnmässan *Bara vara barn*.

Du har fått en gåva som är större än allt; Livet, livet. Alla dina dagar, dina månader och år är en gåva som du får. Som ett hemligt tecken på att någon har dig kär; Dopet, dopet. Vad som än dig händer tar Guds kärlek aldrig slut. Gud är med dig livet ut.

Musikalen *Festen* framförs i Lovisa kyrka söndagen den 25 oktober kl. 10.

VERA TOLLANDER, BORGÅ

I MIN FÖRSAMLING

Karafrukost i Solf

"ÄR KVINNOR mera religiösa än män?", frågade biskop Björn Vikström i sitt föredrag vid karafrukosten i Solf i samband med biskopsvisitationen i församlingen den 17-19.4.2015. Närmare fyrtio män i olika åldrar slöt upp vid frukostsamtalet. FOTO: ANN-MARI AUDAS-WILLMAN

GENOM LOTTDRAING fick både barn och ledare uppgifter att utföra utomhus.

FRÅN VÄNSTER: Ulla, Amos, Daniel, Desiree, Nanna-Lisa, Kati, Jacob, Selma, Filipa och Silas. Lönen efter avklarade prestationer var lika för alla: saft, kaka och glass.

Söndagsskolavslutning med lek och stöj

Söndagsskolan i Jeppo höll avslutning med lek och stöj, saft och glass. Från glada barn hörs en kommentar: - Jag vill inte vara det får som sprang bort. (Matt. 18:12)

Vi sår frön i krukor, som ska skötas, vattnas för att växa. (Luk. 8:15)

Följ John-Ieken påminner oss om att vi ska följa Jesus. Genom lottdragning

fick barnen och ledarna göra olika svåra saker. Till exempel fick en hoppa en gång på ett ben. En annan rutscha 10 gånger, en tredje gunga 50 gånger och så vi-

dare. Alla fick ändå samma lön för prestationerna: Saft, glass och kakor. (Matt. 20:9-14)

TEXT OCH FOTO: GUN-VIOL LINDBORG

INKAST AMANDA AUDAS-KASS

Stängda tält

– NÅ, OM du är kristen så måste jag ju fråga. Vad tycker du om homosexualitet?

Mannen som frågar är själv homosexuell och jag är den kristna som förväntas svara. Vi har träffats för inte ens tio minuter sedan och nu är katten redan på bordet. Nu formligen kissar katten på bordet. Det här är en man i min smak.

Jag sa att han får fråga mig igen om några månader om han fortfarande tycker att frågan känns relevant. Han frågade inte.

MEN MÅNGA andra har frågat. Min inställning till kyrklig vigsel av samkönade äktenskap har efterfrågats i många olika sammanhang men den har avslöjats i inget. För vad jag än säger så placeras jag i fack och jag passar inte i fack. Säger jag det ena stämplas jag som bibelförnekande relativist och säger jag det andra är jag en ärkekonserverfundamentalist. Och eftersom jag inte är någotdera så jag säger ingenting alls. Hävdar min rätt att inte ta ställning för att inte tvingas in i ett läger mot ett annat. För jag tror inte på läger.

Om du tycker att det är fegt av mig kan du trösta dig med att den som inte vill vara i läger också står utanför alla tält när det blåser. Det finns ingen lägereld där jag per automatik alltid är välkommen eftersom jag har bekant rätt åsikt. Inget läger där alla dunkar mig i ryggen och där vi kan sitta och mysa i vetskapen om att just vi i just det här tältet har hittat hela sanningen.

MIN VÄGRAN att ta ställning har väckt frustration. För även om vi människor inte passar i fack så tycker vi väldigt mycket om att ha andra där. Vi blir osäkra när folk vägrar infinna sig i leden. Men jag vill hävda att det är en sund osäkerhet. Vi har gjort det för lätt för oss själva om vi tror att vi kan kan avfärda eller välkomna en annan människa på grund av hennes åsikt i en enda fråga.

Och jo, det är en enda fråga även om röster i båda lägren vill göra den orimligt stor och orimligt avgörande.

JAG HAR godhjärtade, smarta och varmt troende vänner i alla tält. Och därför gråter mitt hjärta när jag ser de pilar av kärlekslöshet och oförståelse som flyger mellan de olika lägren. Jesus ord om att vi ska älska varandra verkar gälla bara om den andra har rätt åsikt i frågan om kyrkans inställning till samkönade äktenskap. Jesus ord om att vi ska be för dem som förföljer oss verkar gälla bara om de inte säger sig dela vår tro.

Som kyrka står vi inför svåra frågor. Vi känner oss hotade, vi blir rädda och drar fast blixtlåsen i tälten. Jag tror det är fel väg. Helt fel väg.

Öppna din tältdörr! Du kanske får en gäst från det andra lägret och ni kanske trivs ihop och märker att ni kan grilla korv tillsammans fast ni inte tycker lika i alla frågor. Eller så kommer en gäst utan något läger alls in genom tältdörren. En som inte visste att hon var älskad av Gud. Hon hade inte ens vågat närma sig tidigare då det enda som fanns var stängda tält och vassa pilar som flög mellan lägren.

Amanda Audas-Kass är lärare i modersmål och bloggare.

KÄRLEK FIENDER

Inte okritiska, men ändå kärleksfulla

Fredrik Portin berör individualisering i sin kolumn "Att älska sin fiende" (KP nr 17). En av hans slutsatser är att individens skapande av en identitet bygger upp murar så att andra människor blir fiender. Så skapas enligt honom rädsla. Men då man älskar sin fiende blir denne en medmänniska och t.o.m. en syster eller bror.

Förutom det tvivelaktiga i att ifrågasätta människans normala identitetsbygge, som är en del av människans medvetenhet om sitt unika jag, verkar slutsatserna naiva. Låt mig föreslå att Jesus ord om att älska sin fiende handlar om något både mycket enkla, men samtidigt mycket svårare!

De fiender Jesus talar om och som finns i världen är

verkliga. En fiende kan bli en vän, men behöver inte bli det. På grund av onda idéer, grymma, sårande handlingar eller konflikter, också på grund av min egen synd, kan människor bli fiender. Att älska sin fiende handlar om att älska verkliga fiender som kanske till och med dödar mig, oberoende av vad jag gör. Jesus sysslade inte med "mindgames", talade inte om inbillade fiender i våra huvuden, eller brott mot ett kollektivt alla-kommer-översamsamhälle. Tvärtom! Han vill stärka våra förmåga att låta Guds ord påverka oss oberoende av vad människor säger, religiösa ledare, politiker, underhållare, vem som helst.

Att vi är kallade att älska varje människa bety-

der inte att den kärleken nödvändigtvis förändrar så många människor. Evangeliet är väldigt klart: somliga kommer att följa sanningen, andra inte. Somliga tar emot förlåtelsen, andra anser sig inte göra något ont och håller därför fast vid sina åsikter och handlingar även om de skulle vara brott mot Guds vilja.

Kristna martyrer är det tydligaste exemplet på att älska sina fiender. Såsom Stefanus: han dog för att han gjorde gott. Han byggde inte upp en aggressiv egen identitet, han bara helt enkelt utmanade onskan. Vi är inte kallade till något mindre, även om inte alla blir martyrer.

Nu tror jag säkert att du Fredrik håller med mig om detta. Men säger kanske att

du talade om något annat, om en slutenhet mot förändring. Men då handlar det om något annat än om att älska sin fiende. Varje förändring behöver människan bedöma – är den här förändringen bra eller dålig? Att älska varje människa betyder inte att man därför bör anse att den andra människan har rätt eller att du och jag okritiskt bör ta till oss allt som finns omkring oss. Omvänt, att inte tycka att alla människor har lika rätt, betyder inte att jag hatar dem, eller ser dem som fiender. Visst ska vi lyssna på andra! Och är de fiender, älska dem ändå.

HENRIK NYMALM
Borgå

FÖRÄNDRA INDIVIDEN

Visst finns det fiender, men misstänkliggörandet ser dem överallt

Tack för dinkommentar, Henrik. Jag uppskattar att mitt Inkast väckte intresse. Däremot tror jag att vi pratar om olika saker. Mitt Inkast handlade nämligen inte främst om att förändra fienden utan om att förändra individen.

Jag håller naturligtvis med om att det finns "verkliga" fiender som eventuellt alltid kommer att vilja en illa. Jag kan även godkänna att du gör en vettig tolkning

av nämnda bibelord. Men jag tror också att det finns andra tolkningar som hjälper oss att hantera och förstå vår nutidssituation – i det här fallet en tilltagande individualisering.

Mitt argument var att individualisering tenderar att skapa fiender där de nödvändigtvis inte finns. Alltså, individualisering gör att vi misstänkliggör andra människor vilket i sin tur gör att

vi ser fiender överallt. Förutom den tolkning av bibelordet du ger kan den i ljuset av denna nutidstendens även få en annan betydelse. När Jesus säger att jag ska älska min fiende så öppnar jag mig för den andre. Och när jag väl låter mina "murar" rasa genom kärlek inser jag på samma gång hur absurd det var att jag gjorde den andre till en fiende. Jag inser att hen hela tiden var

min broder eller syster och att jag till och med behöver honom eller henne för att kunna leva ett välsignat liv.

Det kanske är en naiv tanke. Men jag tar hellre denna naiva kärlek än en inskränkande individualism. Och jag tänker mig att du säkert håller med.

FREDRIK PORTIN
Åbo

STENHUGGERI
LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÄRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

Med varmt
DELTA GANDE

Varmt Deltagande

Stöd Psykosociala förbundets jubileumsfond genom att köpa våra nya kondoleansadresser. Mer info: sonja.wickman@fspc.fi eller ring (06)723 3153.

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

NATIONER KYRKAN

"För Svenska kyrkans del är Borgå-gemenskapen en naturlig startpunkt i en sådan vision."

Jonas Lindberg talar i Kyrkans Tidning för starkare gemenskap över nationsgränser.

RELIGIÖS IDENTITET

Plats för mångfald

"Det är allt vanligare med överlappande kyrkliga identiteter. Personer som går till en pingstförsamling på söndagarna, och sedan kompletterar det med en veckomassa i Svenska kyrkan. Eller firar

högmässa på söndagen och tillhör en bibelstudiegrupp organiserad av ett annat samfund. Retreatter, ikonmålar kurser, karmatiska bönegrupper, sociala verksamheter – sidokapellen är många, kyrkan är en", skriver Joel Halldorf i Dagen på tal om katedralernas sidokapell.

SÖLVE ANDERZÉN har hållit många gudstjänster i iskyrkan i Jukkasjärvi. FOTO: ARON ENGMAN

En liten pojke säger till sin pappa: – Pappa, när jag blir stor vill jag gifta mig med farmor. – Det går inte, säger pappan, du måste hitta någon annan. Du kan inte gifta dig med min mamma. – Varför inte? undrar pojken. Du gifte ju dig med min.

Hjärtats språk når fram

Kyrkohistorikern Sölve Anderzén bor i Jukkasjärvi och kämpar för att Svenska kyrkan ska minnas sina finska rötter i norr.

TEXT: SOFIA TORVALDS

Hur ser läget ut för finskan i norra Sverige i dag?

– Först måste vi avgränsa ordet ”norr” geografiskt: jag talar om områden norr om Lule älv. Många som bor där har traditionellt haft finska som första språk. På 1900-talet begick skolorna lite av ett språkmord. I skolan skulle man tala svenska och finskan förbjöds. Men det gällde inte överallt, till exempel i Kiruna kommun inrättades finska klasser. Så man gjorde undantag.

– Hemma talade många finska, men i skolan förbjöds språket. Svenskan började dominera mer med tiden. Men du hittar fortfarande orter där också 15–20-åringar mest talar finska, till exem-

pel i Karesuando och i byar runt Pajala. Det här märks också i vår familj, där flera av barnen plockat upp finskan, säger **Sölve Anderzén**.

Ger Svenska kyrkan andlig närings också på finska?

– Där ser man en utveckling som inte är så positiv. Tidigare hade man språkkrav för prästtjänster här upp i norr, man kunde kräva att prästen kunde finska, svenska och samiska. Ännu på 70–80-talet fick man lönetillägg för att kunna finska. Nu har kyrkan gett avkall på det här, främst för att man inte fick söka till tjänsterna.

Har den svenska lagen om minoritetsspråk påverkat läget?

– Lagen trädde i kraft år 2000 och Kiruna kommun är ett förvaltningsområde där man

”De flesta här uppe förstår svenska, men svenska är inte hjärtats språk.”

Sölve Anderzén

är skyldig att erbjuda offentlig service på samiska, finska och meänkieli. Ju mer man närmar sig Tornedalen är det finska och meänkieli som gäller. Kommunen måste erbjuda detta, men kyrkan har ingen lag som tvingar den. Men man försöker ju betjäna på finska också inom kyrkan.

Hur har samiskan klarat sig jämfört med finskan?

– När man på 1800-talet producerade läromedel för samiska barn valde man det sydsamiska bokmålet, som egentligen aldrig talats någonstans. Kommer man längre norrut än till Jokkmokk blir det problem om man bara kan sydsamiska. I norr valde man bort nordsamiskan och ersatte den med finska som gudstjänstspråk. I nordsamiskan är all kyrkoterminologi fortfarande direkt inlånad från finskan, till exempel ord som *armo* (nåd) och *vanhurskaus* (rättfärdighet).

– Många som talat samiska har velat gynna det svenska språkets utveckling för att man ska kunna få sin röst hörd i det svenska samhället. I slutet av 1900-talet kom en vändning, och man ville

återupptäcka sina samiska rötter. På 60-talet lades alla de små samiska skolorna ner, nu har de uppstått igen. Det märks att det inte är politiskt korrekt att säga nej till något samiskt.

Varför är det viktigt att en präst uppe i norr kan också finska?

– All kommunikation bygger på att kunna nå fram till en annan människa. För att man ska nå fram till någon måste man tala rätt språk. De flesta här uppe förstår svenska, men svenska är inte hjärtats språk. Det religiösa språket är ett känslornas språk. På äldreboenden märker man att det språk man tillägnat sig senare i livet sjunker undan, och då dominerar det språk som talades i hemmet och i byn, säger Sölve Anderzén och berättar om ett möte med en gammal församlingsbo som vaknade upp ur sin dvälja först då Anderzén hittade de rätta orden för hans religiösa språk – på finska.

Drömmer ni om att rekrytera tvåspråkiga präster från Svenskfinland?

– Jo, det är en möjlighet. Jag är docent i kyrkohistoria vid Åbo Akademi och har märkt att många teologistuderan-

de i Åbo är väldigt duktiga på bägge språken. Och vi har haft präster från Finland som tjänstgjort här, till exempel paret Turakka, som gjorde ett fint arbete i Kiruna.

– Nu hoppas vi småningom kunna annonsera om en komministertjänst (kaplanstjänst) i Vittangi församling. Det skulle vara trevligt med någon som ville bo och leva i bygden, inte flyga fram och tillbaka som en vacker lärka!

Kan en präst som kan finska förstå meänkieli?

– Om man inte är rädd för språk klarar man det utan problem! I byarna vid gränstrakten har folk gift sig över gränsen och där klarar man sig bra med en normal finska. Vi har också stor finsk arbetskraftsinvandring i Tornedalen. I Kiruna kommun talas en ålderdomlig finska med gamla verbformer som ”jääpi” och ”saapi”.

Tycker du att vi finlandssvenskar är bortskämda som har kunnat räkna med också ett kyrkligt liv på vårt modersmål?

– Nog skulle man ju kunna säga så, men å andra sidan börjar det vara så att med enbart svenska klarar man sig

inte längre i Finland. Det är svårt att göra sig förstörd på svenska i affärer i Helsingfors eller Åbo. Så jag vet inte om ni är bortskämda. Kanske snarare hotade.

Berätta lite om din egen språkliga och religiösa resa.

– Jag kom till Kiruna från södra Sverige år 1964, nu har jag bott här i drygt 50 år. Min hustru, som kommer häri från, växte upp med tvåspråk i hemmet: på vinden bodde farmor, som talade finska, och på nedre våningen mamma, som var småskollärare och talade svenska. Så hon brukade byta språk i trappan.

– Själv blev jag teolog på 1970-talet och läste då några betyg i finska. Min finska är väldigt teoretisk, jag har grammatiken i ryggen. Det är svårare att tala, och numera kan jag ha väldigt svårt med finska dialekter.

– Jag är rotad i den laestadianska väckelsen, i den gren som kallas *esikoiset* eller de förstfödda. I den predikas både på finska och svenska, så min kyrkliga finska är stark. Men att jag är religiöst tvåspråkig hjälper mig inte när jag ska köpa något i järnhandel, då krävs ett annat ordförråd.